

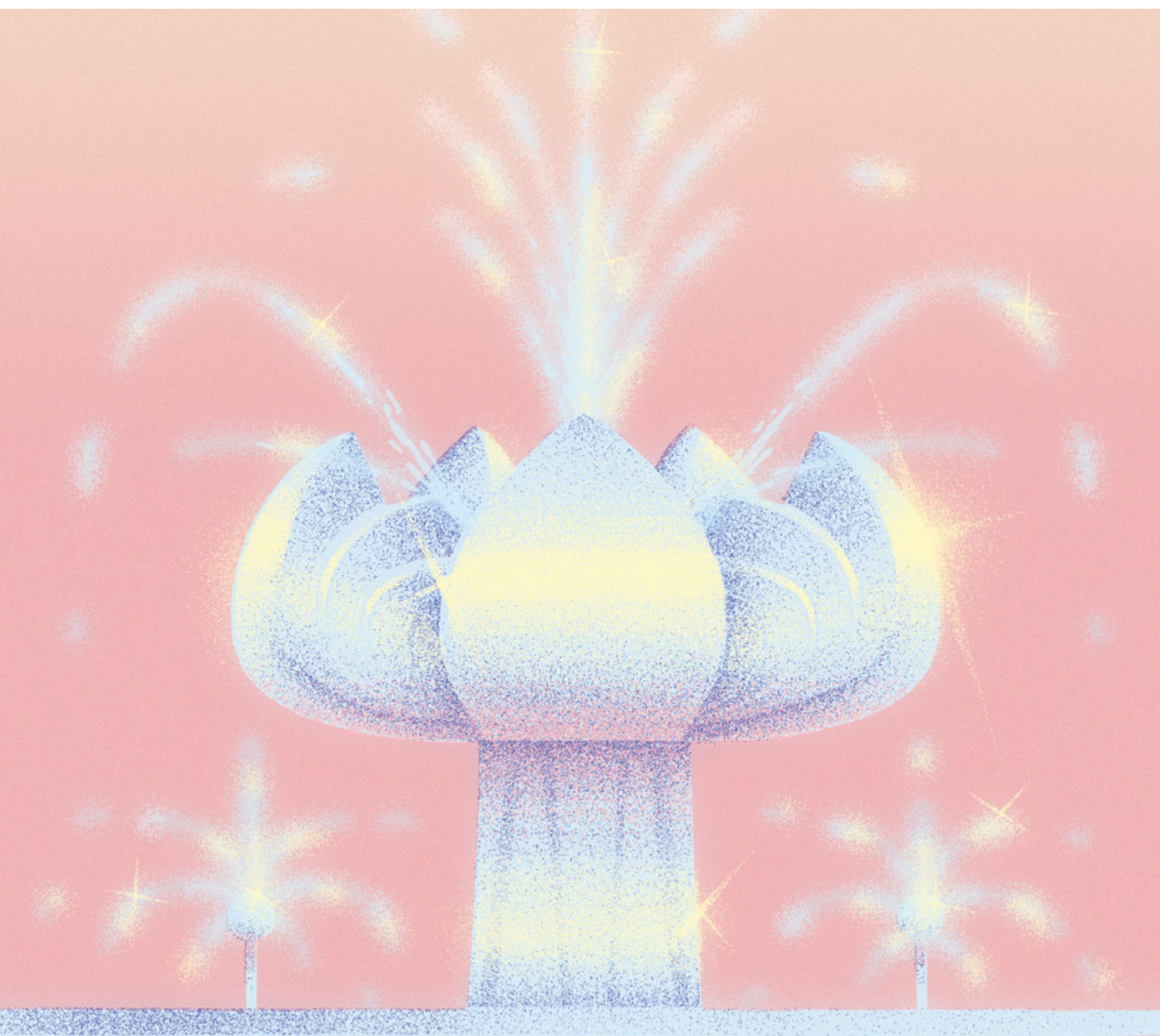
in.ba

Informácie o Bratislave

7-8 | 2023

zadarmo

**Na ikonické
Námestie
slobody sa
po 16 rokoch
vrátila voda**

**Nové Živé
miesta:
Motýlia lúka
či Háčovňa na
Peknej ceste**

**Kúpaliská
majú novinky.
Online lístky
sú opäť
výhodnejšie**

Editoriál

Je tu leto a ja mám obrovskú radosť, že som ho mohol otvoriť spolu s mnohými Bratislavčankami, Bratislavčanmi a Bratislavčatami na Námestí slobody. Obnovená fontána vracia tomuto veľkorysému verejnému priestoru život tak, aby si ho ľudia mohli plnohodnotne užívať. Verím, že sa tu spolu budeme cítiť dobre a slobodne. Po novom je fontána prístupnejšia, hravejšia, ale najmä ekonomicky a ekologicky úspornejšia. Vďaka moderným technológiám v nej cirkuluje desaťnásobne menej vody ako v minulosti. Okrem toho bola rozbitá dlažba okolo nej nahradená terazzom z recyklovaných pôvodných materiálov, čím sme ušetrili približne 500 ton materiálu, ktorý by bol inak odvezený na skládky. Šetríme teda peniaze aj životné prostredie.

Ako mesto totiž máme v rukách veľkú zodpovednosť. V téme klimatickej zmeny, či už ide o výsadbu stromov, obnovu nezastavaných prírodných priestorov, zlepšovanie mikroklimy alebo používanie vodozádržných opatrení v zastavaných územiach – stále sa musíme posúvať vpred. Preto s týmto zámerom pristupujeme aj k našim projektom. V rámci programu obnovy zanedbaných lokalít Živé miesta sme napríklad dokončili Motýliu lúku v Dúbravke, na ktorej je vďaka jej podobe a zloženiu vysoká miera vsakovania zrážkovej vody. Podobne v obnovenom vnútrobloku Poľská – Justičná je zase terén navrhnutý tak, že zrážková voda zo strechy priľahlých bytových domov vsakuje do pôdy a spomaľuje jej odtok z územia a zlepšuje mikroklimu prostredia. V prvom Mestskom ovocnom sade máme vrbové živé ploty, o ktoré sa stará kvapková závlaha napojená na solárnu energiu. A pri realizovaní nových verejných priestorov myslíme aj na vodozádržné opatrenia. Zrealizované boli už v okolí Pamätníka obetiam extrémizmu, ale aj v multifunkčnom parku na Karloveskej ulici (oba

projekty sa inak dostali do užšieho výberu slovenskej architektonickej ceny CE ZA AR 2023). A budú napríklad aj v Parčíku Dunajská či na Dulovom námestí.

Chcem, aby sa ľudom v našom meste žilo dobre. A to dosiahneme okrem vyššie uvedených projektov a našich plánov aj v iných oblastiach tiež tým, že budeme myslieť aj na to, kde a ako si môžu v lete oddýchnuť, zabaviť sa a kultúrne vyžiť. Preto som rád, že tento rok naše mesto opäť ovládne Bratislavské kultúrne leto s viac ako 300 podujatiami po celom meste. A tiež že naše mestské kúpaliská (Rosnička, Krasňany, Lamač a Areál zdravia Zlaté Piesky, Delfín, Tehelné pole a Rača) sú otvorené aj s viacerými novinkami. Toto vydanie je plné tipov na krásne letné dni a ja vám ich také aj prajem.

Matúš Vallo,
primátor Bratislavy

in.ba – Informácie o Bratislave | Adresa: Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava | **Web:** www.inba.sk
E-mail: redakcia.inba@bratislava.sk | **Zodpovedná redaktorka:** Mgr. Lucia Čížová, lucia.cizova@bratislava.sk
Tel.: +421 2 5935 62 37 | **Distribúcia:** Andrea Vavra, redakcia.inba@bratislava.sk | **Grafika:** Jakub Turčík
Programová časť: Mgr. Ľubomíra Záhorová | **Informácie o programoch posielajte na adresu:** redakcia.inba@bratislava.sk

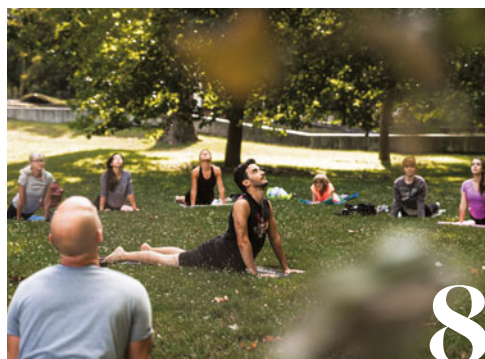
Za jazykovú úpravu v reklamných vizualizáciách, dodaných z externého prostredia redakcia nezodpovedá.
Redakčná rada: PaedDr. Mária Čunderlíková, PhDr. Peter Salner, DrSc., Prof. Dr. Ing. arch. Henrieta Moravčíková, PhDr. Lucia Molnár Satinská, PhD., Mgr. Michal Hvorecký
Mesačník vydáva hlavné mesto SR Bratislava, redakcia in.ba od roku 2009 | **IČO:** 00603481 | **Reg. číslo:** EV 5332/16
14. ročník, ISSN: 2453-7780 | **Distribúcia:** formou neadresnej distribúcie do bratislavských schránok
Titulka: Ivan Galdík

Na Námestie slobody
sa po 16 rokoch vrátila voda

Motýlia lúka či obnovená hájovňa. Otvárajú
sa ďalšie Živé miesta

Bratislavské kultúrne leto môžete zažiť
v celom meste

Ulice na hranie prevedú deti
cestou do školy

Obsah

- 10** Letné kúpaliská majú viacero novínok.
A online lístky sú opäť výhodnejšie
- 11** Spoznávajte počas prázdnin mestskú históriu
- 12** Bratislava už dávno nie je len hrad. Návštevníkov lákajú nové štvrte, cyklistika i Dunaj
- 14** Múzeum Janka Jesenského sa opäť otvára
- 16** Ako vyzerá nočný život v Bratislave?
- 18** Práce na predĺžení trate petržalskej električky pokračujú
- 19** PAAS sa rozšíri do centra mesta aj ďalších mestských častí
- 20** V meste sa opravujú cesty i chodníky
- 24** Častými liahniskami letných komárov sú záhrady
- 26** TOTO! je príbeh ilustrácie
- 27** Pred 100 rokmi navrhol bratislavskú synagógu. Dnes je v nej opäť
- 28** Ľudia magistrátu: Martin Blaha
- 29** Bratislavské centrum opätovného použitia sa znovu otvorí na jeseň
- 30** Viva musica! sa vracia ku koncertom v mestských záhradách a parkoch
- 31** Zažite opäť v Bratislave atmosféru legendárnych pretekov Tour de France
- 32** Je tu ďalšia Letná bratislavská univerzita seniorov
- 34** Čo by ste mali vedieť o dianí v meste. Výber textov v anglickom a ukrajinskom jazyku
- 36** Program Bratislavského kultúrneho leta
- 40** Výber z ďalších kultúrnych podujatí
- 42** Výstavy

Ak sa zvieratá v zoo cítia dobre, pritiahne to
aj ľudí, hovorí nový riaditeľ

Prvý Mestský ovocný sad má slúžiť na
vzdelávanie aj na komunitné aktivity

Okolie fontány je po obnove prístupné a láka na osvieženie. Foto: Marek Velček

Na Námestie slobody sa po 16 rokoch vrátila voda

Pripravila: Lucia Čížová v spolupráci s Metropolitným inštitútom Bratislavy

Staršie generácie si Námestie slobody spájajú so stretávaním sa, mnohými spoločenskými akciami i demonštráciami. Mladá generácia však dostala obnovou ikonickej fontány a jej okolia úplne nový verejný priestor, ktorý si dnes môže užívať v jeho plnej kráse. Do dominanty námestia sa vrátila voda – fontána prvýkrát po 16 rokoch vytryskla.

Fontána Družba bola postavená v rokoch 1979 až 1980. Pôvodné Gottwaldovo námestie dostalo názov podľa prvého česko-slovenského komunistického prezidenta Klementa Gottwalda, ktorý tam mal pomník až do roku 1994. Po roku 1989 sa premenovalo na Námestie slobody a je to tak dodnes. Fontána bola vypustená od roku 2007 pre zlý technický stav a až o 10 rokov neskôr sa vyhlásila architektonická súťaž, v ktorej najlepšie riešenie priniesli architekti z Ateliéru 2021 a LABAK. Samotná rekonštrukcia námestia a fontány, ktorá je súčasťou programu Živé miesta a patrí medzi najväčšie obnovy verejného priestoru v Bratislave, sa začala v roku 2021. Za prvou etapou, završenou na konci júna, stojí hlavné mesto spolu s Metropolitným inštitútom Bratislavy a Generálnym investorom Bratislavy.

S NOVÝM LESKOM A ÚSPORNEJŠIA

Za pôvodným návrhom námestia stojí autorský kolektív zložený zo sochárov Juraja Hovorku, Karola Lacka, Tibora Bártfaya a architektov Virgila Droppu a Juraja Hlavicu. Samotní dediči autorských práv jeho dnešnú obnovu vítajú. Fontána je umeleckým dielom, ktoré má tvar rozvíjajúceho sa lipového kvetu, symbolizujúceho priateľstvo a mier medzi národmi. V priebehu rokov kvet však znečistilo hlavne počasie, pretože nerezový plech reagoval na slnečné žiarenie či kyslé dažde. Prvýkrát po 40 rokoch prešiel odporúčaným odborným chemickým čistením ako najvhodnejšou metódou, aby sa nepoškodilo umelecké dielo a vrátil sa mu pôvodný vizuál.

Pred rekonštrukciou bola fontána, ktorá má priemer 45 metrov, váži 12 ton a je vyrobená z nehrdzavejúcej ocele, v havarijnom stave. Nefungovali čerpadlá a poškodená bola elektroinštalácia aj hydroizolácia bazénov. Počas minulého leta prebehla kompletná rekonštrukcia podzemnej technickej miestnosti, kde sa nachádzajú pôvodné, avšak roky nefunkčné technologické zariadenia na poháňanie vody vo fontáne. Opravili sa tiež kompletne rozvody fontány. Zrekonštruovanú fontánu začali poháňať moderné technológie. Po obnove je prevádzkovo výrazne úspornejšia – ekonomicky aj ekologicky. V minulosti vo fontáne

cirkulovalo až 2 000 kubických metrov vody, po novom to bude desaťnásobne menej.

DO FONTÁNY SA PO NOVOM DÁ AJ VSTÚPIŤ

„Zvolili sme citlivú rekonštrukciu, ktorá rešpektuje pôvodný charakter námestia. Priestor je viac prispôsobený verejným podujatiam, ktoré sa tu historicky diali. Fontánu sme upravili tak, že návštevníci môžu do nej vstúpiť a ochladiť sa,“ priblížil architekt Peter Lényi z Ateliéru 2021.

V priebehu minulého leta sa upravili bazény fontány, nanovo sa vybudovala betónová konštrukcia, šachty, žlaby aj hydroizolácia. V rámci obnovy sa odstránil obvodový múr bazénov, čím sa fontána stala prístupnejšia ľuďom, pozýva k hre s vodou, deti si ju môžu užiť. V bazénoch fontány pribudli k pôvodným tryskom aj nové. Celá fontána dokáže fungovať v troch rôznych režimoch striekania – v suchom, klasickom a kaskádovom režime.

- 1. Suchý režim:** fontána je vypnutá/mimo prevádzky – v noci a mimo sezóny.
- 2. Mokry režim:** najčastejší režim počas prevádzky – so suchými okrajmi segmentov a nízkou hladinou (do 7 cm).
- 3. Kaskádový režim:** slávnostný režim odkazujúci na pôvodný kaskádový koncept fontány, segmenty sú plnené až po okraj a voda kaskádovito prepadá z vyššieho do nižšieho segmentu.

ZRECYKLOVANÉ TERAZZO AJ NOVÉ STROMY

Úpravou prešlo v rámci prvej fázy revitalizácie aj námestie, ktoré je teraz oveľa lepšie prispôsobené na veľké verejné zhromaždenia, čo v minulosti pri koncipovaní tohto verejného priestoru nebolo žiaduce. Napriek svojej veľkosti malo veľa bariér. Do bezprostredného okolia fontány sa vylialo unikátne terazzo, ktoré architekti zrecyklovali z pôvodnej žulovej dlažby a čadičových obkladov. „Pôvodnú žulovú dlažbu a čadičový obklad sme navrhli vybrať a rozdrviť na menšie kúsky, ktoré sú pozorovateľné v štruktúre novej liatej dlažby. Prebrúsením vznikol atraktívny povrch nadväzujúci na pôvodný materiál. Týmto krokom sme mestu ušetrili približne 500 ton materiálu, inak by skončil na skládke a bolo by nutné vyťažiť nový materiál,“ vysvetlil architekt Ondrej Marko z Ateliéru 2021 s tým, že originálne lúčovité tvary zo štiepanej dlažby, typické pre toto námestie, zostali zachované.

V rámci rekonštrukcie došlo k reorganizácii prvkov, čím vznikla súvislejšia plocha

Námestie čaká ešte druhá fáza opráv. Foto: Marek Velček

na zhromažďovanie a stretávanie sa. Ďalšou z priorít bola debarierizácia priestoru – bezbariérový prístup vznikol napríklad v druhom rade pobytových záhonov, kam sa jednoduchšie dostanú rodičia s kočímkami či ľudia so zdravotným znevýhodnením. Vyvýšené plochy v prvom a druhom rade sa zmenili na pobytové zelené ostrovčeky s pravidelne kosenými plochami a automatickým zavlažovaním. Na námestí pribudlo 17 sakúr a gledíčov a tiež sedem vzrastlých borovíc, ktoré už dnes poskytujú prirodzený tieň. Oddelenie správy zelene na magistráte v spolupráci s krajinnými architektmi z ateliéru LABAK uskutočnili v priebehu rekonštrukcie aj audit stavu stromov, na základe ktorého došlo k výmene stromov a doplneniu nových. Vykonali sa tiež nevyhnutné zdravotné a bezpečnostné orezy konárov.

ĎALŠIA FÁZA

Na jeseň tohto roka sa začne druhá fáza rekonštrukcie, v rámci ktorej sa bude pokračovať s výsadbou ďalšej zelene a stromov, a tak sa docieli lepšia skladba zelene na tejto ploche. Viac stromov zabezpečí tieň a ten hlavne v lete zlepší lokálnu mikroklimu. Okrem toho sa opravujú posledné spevnené plochy na námestí, pribudnú workoutové ihrisko, hojdačky, priestor pre skaterov aj ihrisko pre najmenších – ľudia s rôznymi hobby si tam nájdu svoj priestor. V budúcnosti sa na námestie môže vrátiť upravená replika pôvodného mobiliáru (lavičky, koše). Aktuálne má mesto vysúťažené dodávateľa na prototyp pôvodného mobiliáru spolu s dokumentáciou na jeho údržbu, snahou však je zabezpečiť externé financovanie.

Hájovňa na Peknej ceste bola otvorená v úvode júla. Foto: Marek Velček

Motýlia lúka či obnovená hájovňa. Otvárajú sa ďalšie Živé miesta

Pripravila: Lucia Čížová v spolupráci s Metropolitným inštitútom Bratislavy

Mesto pokračuje v obnove a skvalitňovaní nevyužívaných a zanedbaných verejných priestorov v meste, ktoré môžu opäť po rokoch slúžiť verejnosti. Na začiatku prázdnin sa otvorila Hájovňa na Peknej ceste, posledné úpravy sa realizujú na Motýľej lúke v mestskej časti Dúbravka a vo vnútrobloku Poľská – Justičná v mestskej časti Staré Mesto. Pripájajú sa tak k ďalším približne 40 projektom, ktoré sú dokončené, rozpracované alebo vo fáze návrhu, známe aj pod názvom Živé miesta.

Metropolitný inštitút Bratislavy spolu s Mestskými lesmi v Bratislave v uplynulom období pracoval na obnove pôvodnej horárne na Peknej ceste v areáli bývalých muničných skladov. Je z prelomu 19. a 20. storočia, neskôr ju vo funkcii nahradila nová a budova pôvodnej bola začlenená medzi budovy areálu muničných skladov. Ten bol verejnosti dlhé roky neprístupný.

Kľúčom návrhu od OFFICE110 architekti bolo vyzdvihnutie pôvodného genia loci a pokorný prístup, aby návrh dal vyniknúť existujúcemu okoliu, citlivo rešpektoval prírodný charakter miesta a jeho špecifickú polohu v lese. V roku 2020 bola otvorená nová cesta a územie vyčistené. Niekoľko budov sa ale nedalo

zachrániť. Pri aktuálnej obnove sa zachovali pôvodné priestory polozapustenej pivnice, ktorá tvorí podnož centrálne umiestneného altánu. Práve prekrytie priestoru v tvare sedlovej strechy odkazuje na pôvodný vzhľad budovy. História miesta sa podarilo podčiarknuť aj vďaka použitiu pôvodných materiálov – napríklad pri demontáži havarijného stavu nadzemného podlažia sa našlo a uchovalo 40 paliet tvrdých tehál takzvaných 'klingeriek', pričom na niektorých bola razba aj z roku 1900. Nová hájovňa bude slúžiť verejnosti ako pavilón (s doplneným osvetlením) na trávenie voľného času s grilovaním či ochutnávkou vína, rovnako bude zázemím pre ľudí vyrážajúcich do bratislavských mestských lesov za turistikou či na bicykloch. Pribudne ihrisko pre petanque, ohniská, vodné prvky a upraviť sa súčasná studňa, aby ju bolo možné používať.

MOTÝLIA LÚKA PRE ĽUDÍ AJ HMYZ

Ďalším z dlhodobu nevyužívaných verejných priestorov bol medzi sídliskom, školou a zastávkou Homolová v mestskej časti Dúbravka v minulosti slabo využívaný verejný priestor s malým počtom lavičiek a zle prosperujúcou zeleňou. V priebehu posledných mesiacov sa zmenil na nepoznanie – vznikla tu Motýlia

lúka (názov súvisí s rovnomenným typologickým konceptom výsevu, aby prilákal na územie veľké množstvo motýľov a iných opeľovačov), ktorá slúži ľuďom aj hmyzu.

Pre deti z neďalekej školy aj širokú verejnosť tak vznikla exteriérová učebňa s tabuľou a amfiteátrovým sedením, môžu ju využívať napríklad počas výučby prírodopisu. Na území pribudli lavičky aj bezbariérová pitná fontána (jedna z mnohých v meste), ku ktorej budú mať jednoduchší prístup aj ľudia s pohybovým znevýhodnením. „Na Slovensku ide o ojedinelý príklad verejného priestoru, ktorý vďaka premyslenej skladbe zelene láka motýle, včely a ďalšie opeľovače. Tie majú v našich mestách nezastupiteľnú úlohu, pretože bez ich pomoci by nezakvitol jediný kvet či strom,“ vysvetľuje krajinná architektka Magdaléna Horňáková z ateliéru Duma, ktorý sa na návrhu Motýľej lúky podieľal spolu s mestom a Metropolitným inštitútom Bratislavy.

Nový verejný priestor má tiež hmyzí hotel a brloh pre ježka. V súčasnosti plochu prevažne zdobí v červenom sfarbení vlčí mak. Smerom k exteriérovej učebni vybiehajú pásy záhonov s trvalkami a okrasnými trávami v prírodnom duchu s postupným kvitnutím počas celej vegetačnej sezóny.

Ďalším benefitom pre mestské prostredie sú lúčne plochy, ktoré nepodliehajú častému koseniu, majú vysokú mieru vsakovania zrážkovej vody, ale tiež šetria vodu. Vo výsadbe boli zvolené teplomilné lúčne druhy trvalých tráv a bylín, s nízkymi nárokmi na zalievanie a s odolnosťou voči suchému obdobiu dlhú dobu. „V mestskom prostredí sú takéto plochy určitými ostrovčekmi biologickej rozmanitosti, ktorú je nutné podporovať a rozširovať vzájomnými prepojeniami, ako aj zväčšovaním ich plôch na úkor intenzívne kosených trávnikov s nulovou ekologickou hodnotou,“ hodnotí Jana Bozáňová, envirošpecialistka z Metropolitného inštitútu Bratislavy.

Súčasťou revitalizácie bola tiež výmena 13 kusov stromov, z ktorých väčšina rástla v prehustenom území a nemali vhodné podmienky na svoj rast, čo malo za následok aj ich nezvratné zhoršenie zdravotného stavu a deformáciu.

VNÚTROBLOK POĽSKÁ – JUSTIČNÁ

Ak hľadáte v ruchu mesta pokojné miesto, dobrou možnosťou sú práve vnútrobloky. Preto v spolupráci s ateliérom KATEdesign úpravou prešiel práve vnútroblok Poľská

Motýlia lúka už teší obyvateľov Dúbravky. Foto: Marek Velček

– Justičná, ktorý sa zmenil na tichú a bezpečnú zónu so zeleňou. Vďaka úpravám získal zjednotený charakter a hlavne funkčnosť. Upravená a doplnená zeleň už nebude miestom, kde sa hromadia odpady, ale budú slúžiť na odbúranie vonkajšieho hluku. Terén bol upravený tak, aby zrážková voda zo strechy priľahlých bytových domov zasakovala do pôdy, čím sa spomalí odtok vody z územia a zlepší sa celková mikroklima prostredia. Pri revitalizácii pracovali architektky z úpravou spevnených plôch tak, aby zabezpečili maximálnu priepustnosť všetkých povrchov. Susedia sa môžu lepšie spoznať aj vďaka novému osvetleniu, ktoré robí z vnútrobloku bezpečnejšie miesto, pribudne i nový mobiliár. Aktuálne (k 30. 6. 2023) dobieha kolaudačné konanie priestoru, ktorý je podľa zápisu z konania užívateľsky schopný.

Vnútroblok Poľská-Justičná. Foto: Marek Velček

Od júna do septembra sa odohrá viac ako 300 podujatí. Foto: BKIS/Leontína Berková

Bratislavské kultúrne leto môžete zažiť v celom meste

Počas celého leta až do 9. septembra sa všetky obyvateľky, obyvatelia, návštevníčky a návštevníci Bratislavy môžu tešiť na najstarší a najväčší multižánrový mestský letný festival. 48. ročník Bratislavského kultúrneho leta organizuje Bratislavské kultúrne a informačné stredisko spolu s mestskými časťami a mestskými organizáciami. Čaká nás viac než 300 kultúrnych podujatí pre všetky vekové kategórie na viacerých scénach naprieč celým hlavným mestom – koncerty, divadelné predstavenia, cvičenia pod holým nebom, komentované prehliadky, ale aj swap či silent disco.

„Naším cieľom je priniesť kultúru na netradičné miesta alebo netradičný program na tradičné miesta. Obyvateľky a obyvatelia si tak môžu užiť leto kultúrne a zároveň znovu objavovať svoje mesto,“ hovorí riaditeľka BKIS Katarína Hulíková.

ZELENÁ BIELA A ĎALŠIE MIESTA

A tak napríklad v Sade Janka Kráľa budú pondelky patriť joge, stredy cestovateľskému kinu, piatky umeniu mladých a nedele programu pre rodiny s deťmi. Cvičiť s profi trénermi budete môcť každý pondelok večer na Cvičku pod mostom Lanfranconi. V koncertnej sieni Klarisky sa počas celého leta budú konať najmä rôzne hudobné vystúpenia, ale organizatori tam pripravujú aj swap oblečenia či

silent disco pre 150 ľudí. Živé nahrávanie podcastu Rande s mestom a obľúbené bratislavské kvízy sa budú konať v Rómerovom dome. A na mestských hradbách vás čakajú dva kultúrne večery, ktoré spoja koncerty s premietaním filmov.

Okrem toho si budete môcť oddýchnuť, zahrať partiu šachu a vychutnať si vizuálnu a zvukovú inštaláciu na nádvorí Bielej 6, ktoré dostalo BKIS do prenájmu len nedávno. „Priestory sa dlhodobo nevyužívali a ich stavebno-technický stav to v súčasnosti ani nedovoľuje. V nasledujúcich mesiacoch nás preto čaká náročná, no nevyhnutná rekonštrukcia. Následne budú priestory slúžiť verejnosti na kultúrne a komunitné podujatia,“ dodáva Katarína Hulíková.

Do Bratislavského kultúrneho leta sa svojim programom zapájajú aj mestské organizácie – Galéria mesta Bratislavy, Múzeum mesta Bratislavy, Mestská knižnica v Bratislave, Bratislava Tourist Board, Mestské lesy v Bratislave a ZOO Bratislava. Premietania filmov, koncerty, divadielka, detskú burzu, dobový piknik a ďalšie rôznorodé športové a kultúrne podujatia pripravujú mestské časti – Devín, Dúbravka, Jarovce, Karlova Ves, Lamač, Nové Mesto, Petržalka, Podunajské Biskupice, Rača, Rusovce, Ružinov, Staré Mesto, Vajnory a Vrakuňa, preto bude program vo všetkých častiach mesta, nielen v centre, čo je dlhodobým cieľom mesta a BKIS.

DISKUSIE PRE DUŠU

Okrem množstva kultúrnych a komunitných podujatí chce festival podporiť aj tému duševného zdravia. Dramaturgia je postavená na koncepte well – being, definovanom ako pretrvávajúci a dlhodobý emocionálny stav, v ktorom sa odráža celková spokojnosť so životom. „Je vedecky dokázané, že účasť na kultúrnych a umeleckých aktivitách pozitívne vplyva na naše duševné zdravie. Umenie môže mať terapeutické účinky, zvyšuje kvalitu života a dokonca pozitívne ovplyvňuje aj jeho dĺžku. Som presvedčená, že z pestrej ponuky si každý nájde tie svoje aktivity, ktoré ho inšpirujú či povzbudia,“ dopĺňa Katarína Hulíková. V spolupráci s Mestskou knižnicou v Bratislave a Ligou za duševné zdravie chystá BKIS sériu diskusií o duševnom zdraví v Letnej čítárni U červeného raka. Moderátor Martin Staňo privíta 6. a 20. júla psychológa Radovana Kyrinoviča. Prezradí, čo robí a kam sa obrátiť, keď sa necítíme dobre, priblíži zásady, ktoré môžu pomôcť správnej starostlivosti o mentálne zdravie. V augustovom termíne bude hosťka Diana Klepoch Majdaková hovoriť o tom, ako pomôcť komunitě v škole stať sa duševne zdravým prostredím. Všetky tri diskusie budú tlmočené do slovenského posunkového jazyka a bude z nich vyhotovený videozáznam. BKIS tak na svojom YouTube kanáli už od minulého roka vytvára online archív pre nepočujúcich.

Okrem toho sú do programu zaradené aj podujatia zamerané na búranie bariér medzi nami. V Letnej čítárni U červeného raka sú pripravené tri Živé knižnice. Projekt neziskovej organizácie Eduma prinesie príbehy 6 ľudí, ktorí čelia znevýhodneniu alebo sa konfrontujú s určitými predsudkami a stereotypmi v spoločnosti.

MLADÍ V SADE

Program Bratislavského kultúrneho leta z veľkej časti vzniká aj vďaka spoluprácam s aktérkami a aktérmi bratislavskej kultúry,

Mestské hradby. Foto: archív BKIS

ktorí sa zapojili do systému Open Call BKIS. V rámci neho bola vytvorená aj špeciálna výzva Mladí v Sade s cieľom zapojiť umenie mladých ľudí do programu Bratislavského kultúrneho leta. Do uzávierky prišlo 42 prihlášok, z nich BKIS starostlivo vybralo tých, ktorí vo vybrané letné piatky dostanú priestor prezentovať sa na Kultúrnej scéne v Sade Janka Kráľa. Čaká nás 10 hudobných mien – rôznorodé hudobné žánre i DJ sety. Máte sa na čo tešiť počas celého leta.

Medzi festivalové stálice Bratislavského kultúrneho leta už roky patria Viva Musica! festival, Dúhový PRIDE Bratislava, Katedrálny organový festival, Letné shakespearovské slávnosti, ale aj menšie festivaly ako Spomienka na Deža či Živé Račko.

V spolupráci s Bratislavským kultúrnym a informačným strediskom

AKTUÁLNY PROGRAM NÁJDETE
NA STR. 36 – 39 A NA WEBE
WWW.KULTURNELETO.SK

Máte radi Bratislavu?
Fascinujú vás dejiny, kultúra
aj súčasnosť mesta?

Staňte sa **SPRIEVODKYŇOU** alebo **SPRIEVODCOM** po Bratislave!
Prihláste sa na najstarší kurz na Slovensku – jediný so zameraním špeciálne na Bratislavu.

KURZ
SPRIEVODCA
CESTOVNÉHO
RUCHU
BKIS 2023 – 2024

Letné kúpaliská majú viacero noviniek. A online lístky sú opäť výhodnejšie

Kúpaliská majú viacero noviniek. Foto: STaRZ

Na bratislavských kúpaliskách v správe mestskej organizácie STaRZ (Areál zdravia Zlaté Piesky, kúpalisko Rosnička, Lamač, Krasňany, Delfín, Tehelné pole a Rača) odštartovala letná sezóna. Aj tento rok bude možnosť vyhnúť sa čakaniu v radoch pred vstupom a zakúpiť si online jednorazový lístok či permanentku za zvýhodnené ceny na webe www.kupaliska.bratislava.sk.

Kúpaliská túto sezónu prinášajú viaceré novinky vo vybavení. Pre zdravotne znevýhodnených bude na kúpalisku Tehelné pole k dispozícii nový moderný zdvihák, ktorý im pomôže so vstupom do vody. Najmenší návštevníci si na kúpalisku Lamač užijú vďaka novému ohrevu v detskom bazéne vyšší komfort. A na Rosničke pribudol teqballový stôl, takže si budete môcť vyskúšať nový šport, ktorý kombinuje prvky futbalu a stolného tenisu. Bezplatné workoutové ihrisko ponúka kúpalisko Delfín a v Areáli zdravia Zlaté piesky pribudli nové pitné fontánky či sprchy.

A už tretí rok ponúka mesto návštevníkom letných kúpalísk pohodlný a jednoduchý nákup online lístkov a permanentiek. „Službu

každý rok zlepšujeme na základe spätnej väzby, ktorú získavame od používateľov. Tento rok sme aj na základe ich podnetov pridali nové typy online lístkov, zohľadnili sme chuť ľudí zájsť si na kúpalisko po 17:00, teda po práci, pridali sme aj sezónnu permanentku pre seniorov a ŤZP," vysvetľuje Mária Kostická, produktová manažérka pre digitálne služby z oddelenia inovácií a digitálnych služieb. Okrem toho sa zjednodušilo pridávanie detských sezónnych permanentiek pri nákupe a pribudla možnosť stiahnutia lístkov do Google a Apple virtuálnych peňaženiek. Na nákup online permanentky môžete tiež využiť prihlásenie cez Bratislavské konto, ktoré už mnohé obyvateľky a obyvatelia využívajú na digitálnu platbu dane.

V súvislosti s infláciou, vyššími nákladmi za energie a výpadkami desiatok miliónov eur v rozpočte mesta po viacerých legislatívnych opatreniach však bolo nevyhnutné pristúpiť aj k úprave cenníka, ktorý sa naposledy upravoval v roku 2018. Práve kúpou online lístkov však šetríte nielen čas, ale aj peniaze – jednak sú výhodnejšie ako tie, ktoré si kúpite pri kase, jednak nie sú viazané na deň či na jedno vybrané kúpalisko. Na každom kúpalisku je zriadený aj samostatný vstup pre držiteľov online lístkov, aby ste nemuseli čakať v rade. **(luc)**

**ONLINE JEDNORAZOVÝ LÍSTOK
A PERMANENTKU SI MÔŽETE ZAKÚPIŤ NA
WWW.KUPALISKA.BRATISLAVA.SK**

NOVÉ CENY ONLINE LÍSTKOV:

- **celodenný lístok:**
4 eurá, po 17:00: 3,50 eura
- **permanentka na 10 vstupov:**
36 eur, po 17:00: 25 eur
- **sezónna permanentka pre rodiny:**
109 eur + 1 euro na každé dieťa
(max. 5 detí)
- **sezónna permanentka pre seniorov a ŤZP:** 49 eur + 1 euro
na každé dieťa (max. 5 detí)

Spoznávajte počas prázdnin mestskú históriu

Ak budete mať chuť vydať sa počas letných mesiacoch po stopách Rimanov či Keltov v Bratislave, máte k dispozícii viacero možností. Jednou z nich je Antická Gerulata v bratislavských Rusovciach, ktorá nedávno otvorila sezónu s novým interaktívnym virtuálnym 3D modelom. A po stopách Keltov v meste sa môžete vydať s novou aplikáciou.

A reál expozície Antickej Gerulaty v Rusovciach sa nachádza na mieste bývalého rímskeho vojenského kastela na hraniciach pevnostného systému Limes Romanus z obdobia 2. až 4. storočia. Meno Gerulata Rimanovia pravdepodobne prevzali od pôvodného keltského obyvateľstva. Na základe doterajších skúmaných častí kastela možno rekonštruovať jeho štyri stavebné etapy, polohu pohrebísk a civilných osád – vicusov, ako aj poľnohospodárskych usadlostí a villy rustiky.

Ide o jednu z najvýznamnejších expozícií Múzea mesta Bratislavy, ktorá je od roku 2021 aj súčasťou svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. K stálej expozícii s názvom Gerulata na hraniciach Rímskej ríše pribudol interaktívny virtuálny 3D model, ktorý návštevníckam a návštevníkom predstaví podobu tábora a civilnej osady v priebehu 3. – 4. storočia.

VIRTUÁLNE V PRIESTOROCH GERULATY

Keďže z reálnych stavieb sa zachovali už len fragmenty, na základe výsledkov archeologických výskumov vznikol virtuálny 3D model s cieľom predstaviť publiku komplexnejšiu podobu Antickej Gerulaty v danom období. „Vďaka virtuálnej 3D simulácii získame lepšiu predstavu o možnej topografii tábora v súčasnom kontexte obce. Práve takéto zážitky z vizualizovaných historických objektov môžu v ľuďoch vzbudiť hlbší záujem o históriu a podnietiť nás do ďalšieho bádania v našich dejinách,“ vysvetľuje Magdaléna Kuchtová z Múzea mesta Bratislavy.

Virtuálny 3D model je prezentovaný ako veľkoformátová projekcia s rozmermi 4,5 m. Ponúka prechádzkový mód, v rámci ktorého návštevníci a návštevníčky budú môcť s pomocou game padu interaktívne

Civilná osada – rekonštrukcia. Autor: MMB

spoznávať priestory Gerulaty, prechádzať sa po tábore a na niektorých miestach získať zaujímavé informácie o každodennom živote obyvateľstva tábora. Digitálnu podobu dostali veliteľské budovy – principia a praetoria – kasárne, sýpka, sklad a nemocnica, pomocou ktorých bol zabezpečený plynulý chod života v tábore. Model okrem toho ponúkne možnosť detailne si prezrieť najzaujímavejšie archeologické nálezy z Gerulaty, ktoré boli s týmto cieľom zdigitalizované.

V spolupráci s Múzeom mesta Bratislavy

NOVÁ APLIKÁCIA PO STOPÁCH KELTOV

Bratislava bola pred viac ako 2000 rokmi keltským mestom, tzv. oppidom, ležiacim na významnej križovatke dvoch transkontinentálnych ciest – Podunajskej a Jantárovej. Práve nová mobilná aplikácia Po stopách Keltov (aktuálne dostupná pre OS Android), na ktorej sa podieľalo OZ Priatelia Bratislavy na základe podkladov od archeologičky Margaréty Musilovej z Mestského ústavu ochrany pamiatok, slúži ako navigácia na miesta keltských nálezísk v Bratislave a má 5 zastavení – na Bratislavskom hrade, Kapitulskej ulici, Hlavnom námestí, Panskej ulici a na Námestí slobody. Domácim návštevníkom aj zahraničným turistom odhaľuje zaujímavosti o unikátnych dôkazoch keltskej kultúry a prvého osídlenia mestského charakteru na našom území.

Bratislavské korunovačné dni 2022. Foto: Karol Srnec

Bratislava už dávno nie je len hrad. Návštevníkov lákajú nové štvrte, cyklistika i Dunaj

Pripravila: Lucia Čížová

S príchodom leta a teplých dní vidieť v centre nášho hlavného mesta každý deň desiatky skupín pohybujúcich sa samostatne či so sprievodcom, ktorých zaujíma história i život v Bratislave. Mení sa však ich pohľad a to, na čo upriamujú pozornosť, ale aj to, akými spôsobom s nimi komunikuje a pracuje Bratislava Tourist Board. O plánoch a skúsenostiach po pandemických rokoch sme sa rozprávali s predsedom predstavenstva Vladimírom Grežom.

Aké sú vaše plány na leto, azda najsilnejšiu návštevnícku sezónu pre Bratislavu?

Pokračujeme v našej kampani Bratislava. Zažíte ju na vlastné nohy – pre naše cieľové trhy, ktorými sú Rakúsko, Česká republika, Nemecko a Veľká Británia. Návštevníkom zároveň Bratislavu prezentujeme ako 72-hodinové mesto, teda mesto, kde zažijete veľa za menej ako tri dni. Pracujeme s novinármi, zahraničnými predajcami, ktorí následne predávajú Bratislavu ako destináciu, ale tento rok plánujeme zopakovať aj influencerský camp, kedy zaujímaví ľudia pohybujúci sa na sociálnych sieťach ukazujú mesto svojim sledovateľom. Minulý rok nám priniesol veľký záujem ľudí. Pracujeme však aj na ďalších zlepšeniach v rámci mesta. Pre ekologickejšie smerovanie cestovného ruchu prichádzame

s digitálnou kartou Bratislava card – návštevníci ju už nebudú musieť nosiť so sebou, ale budú ju mať v mobile a my ju zároveň nemusíme vyrábať. Za kľúčové považujeme aj dokončenie stavby wifi siete na Devíne. Tiež dokončujeme osadenie informačných meet pointov vo vybraných častiach mesta na ešte lepšiu orientáciu návštevníkov, čo je štandardom v európskych miestach.

Aké sú aktuálne trendy v turizme?

V našich kampaniach sa snažíme poukazovať na to, že už dávno sú preč časy, kedy ste v súvislosti s Bratislavou videli len tri základné fotografie historických pamiatok. Preto intenzívne pracujeme s novou podobou Bratislavy (Sky Parkom, časťou okolo Jurkovičovej teplárne, nábrevím, novými stavbami) – obraz mesta, ktorý ponúkame, sa mení s tým, ako ho vnímame aj my, nie je to už len o Bratislavskom hrade či Moste SNP. Dôraz kladieme aj na digitalizáciu, prepájanie turizmu s obyvateľmi mesta a lokálnymi službami a atrakciami a tiež na eko-friendly odporúčania pre návštevníkov mesta.

Silným prvkom leta však zostávajú historické Bratislavské korunovačné dni.

Áno, stále sú dôležitou časťou. Ako vždy bude počas posledného júlového víkendu sprievod, ale tento rok chceme priniesť dynamiku aj do nových programov, budú to

napríklad divadlá z celého Slovenska, putujúce po rôznych častiach mesta. Ľudia zažívajú aj sokoliarov, remeselné dielne pre deti, šermiarske súboje či bezplatné prehliadky mesta na tému korunovácií. Tému korunovácií v meste sa však snažíme venovať celoročne, pracujeme na štúdiách, dokončujeme výskum a hľadáme aj nové spôsoby, ako nakladať s korunovačnou trasou, ktorá má stále reálne stopy v meste, ale na niektorých miestach sa stráca. Nedávno sa konala konferencia o Kapitulskej ulici, jedným z jej kľúčových bodov je aj východiskové miesto Dóm sv. Martina ako miesto korunovácií. V rámci neho však chýbajú informácie, ktoré by na to poukazovali, a to chceme zmeniť.

Svetovým štandardom v cestovaní a objavovaní miest je dnes digitalizácia a práca s online technológiami – dá sa to napríklad aj v súvislosti s takým tradičným podujatím, akým sú Bratislavské korunovačné dni?

Áno, dá a v rámci Slovenska sme úplne v popredí, čo sa týka práce s inováciami. So spomínanými Bratislavskými korunovačnými dňami (28. – 30. júla) pracujeme aj v kontexte umelej inteligencie. Zároveň vďaka moderným technológiám či sociálnym sieťam dnes už za niekoľko minút a hodín máme odpovede z celého sveta, kde sa dostali obrázky zo sprievodu, kto sa na to pozrel a podobne. To však nie je všetko. Na konci júna sme predstavili aj digitálnu hru Bystroňovci, ktorá sa hrá na telefóne. Bola otestovaná na desiatkach škôl z celého Slovenska, keď boli pred záverom školského roka v Bratislave, zoznamovali sa s Bratislavou aj korunovačnou históriou a pomocou aplikácie putovali po 18 bodoch Bratislavy. Mali z toho radosť. Môžete si ju zahrať kedykoľvek a kdekoľvek (www.bystronovci.sk). Zároveň používame Smart guide, jednu z aplikácií, kde sme vytvorili digitálneho sprievodcu pre ľudí, ktorí sa tak vedú po meste navigovať sami. Dostanú informácie, bežne získané od sprievodcu, ale v obmedzenom čase či dĺžke, no môžu s ním chodiť kedykoľvek chcete, urobiť si prestávku či vrátiť sa na dané miesto.

Ako reagujú na mesto či vaše kampane návštevníci, ktorí do Bratislavy prichádzajú?

Po pandemických rokoch vstupuje do návštevnosti množstvo faktorov. Náš vplyv je skôr v tom, aby sme oslovovali cieľové komunity, ktoré v Bratislave chceme mať, teda návštevníka, ktorý zostane dlhšie a minie viac peňazí, či napríklad kongresových návštevníkov. To, čo môžeme tiež ovplyvniť, je náš prístup. Sme

Hra Bystroňovci. Ilustrácia: archív BTB

európske hlavné mesto, ktoré už na mape je, tí návštevníci tu sú – jedni z prvých návštevníkov po pandémie boli americkí návštevníci. Nedostanete ich sem lietadlom, ale napríklad loďou (v rámci plavby po Dunaji), prišli. Je teda len na nás, s akými dojmami budú odchádzať. Jednou vecou je, ako a či dokážeme priniesť niečo pre návštevníka a zároveň Bratislavčana, napríklad malú infraštruktúru, ale tiež to, ako z toho dokáže mesto benefitovať.

Čo si podľa vás turisti – slovenskí či zahraniční – v posledných rokoch u nás najviac všímajú?

Napríklad to, že Bratislava nie je len centrum a Staré Mesto, kam vstupujú. Zrazu hovoríme o Devíne, Rači či Petržalke, ktorá má časti spojené s prvou či druhou svetovou vojnou, a sú ľudia, zaujímajúci sa práve o túto časť našej histórie. Potom sú to napríklad vinári, ale veľmi dôležitou skupinou sú cyklisti, ktorí prichádzajú z cyklotrás z celej Európy – buď odbočia aj do Bratislavy, alebo nie. A napríklad cyklisti zo Slovenska bývajú ohromení našimi cyklotrasami okolo Bratislavy, ponúkame niekoľko trás a k tomu všetky informácie. Snažíme sa teda cielene pracovať aj s návštevníkmi, ktorí k nám prichádzajú z rôznych dôvodov.

Okrem toho však pracujeme aj s mestskými inštitúciami (najmä s Galériou mesta Bratislavy, BKIS, ZOO), ale aj s národnými inštitúciami, veď si zoberme zrekonštruovanú Slovenskú národnú galériu, ktorá zaujala nielen architektonicky, ale aj novými výstavami, či Slovenské národné divadlo, kde sme hercov zapojili do kampane Bratislava je aj vaše hlavné mesto.

Múzeum Janka Jesenského sa opäť otvára

Múzeum Janka Jesenského. Foto: archív MMB

Počas leta máte opäť jedinečnú možnosť navštíviť dlhodobo zatvorené Múzeum Janka Jesenského. Po tom, čo sa minulé leto tešilo veľkej obľube návštevníkov, sa tento rok opäť otvára 6. júla. V obmedzenom režime až do konca augusta bude otvorené štvrtky a piatky vždy od 15:00 do 18:00 hodiny.

Múzeum Janka Jesenského sídli vo funkcionalistickej vile na bratislavských Palisádach, navrhutej architektom Friedrichom Weinwurmom. Práve jeden z bytov v tejto nájomnej vile z prelomu 20. a 30. rokov 20. storočia obýval Janko Jesenský s manželkou Annou. „V Múzeu Janka Jesenského majú návštevníci možnosť zažiť atmosféru prvorepublikového bytu so zachovanými autentickými prvkami – pôvodnými kachľami,

oknami, žalúziami a parketami (pod kobercom). Interiér je zariadený minimalisticky – iba niekoľkými kusmi (na ukážku), ale dostatočne reprezentujúcimi mobiliár bytu Jesenských,“ potvrdzuje kurátor Daniel Hupko. Celý byt je sprístupnený v stave, v akom sa zachoval, s cieľom poukázať na jeho pamiatkové hodnoty.

Po smrti Janka Jesenského v roku 1945 v byte vzniklo prvé literárne múzeum na Slovensku – Múzeum Janka Jesenského, ktoré prezentovalo jeho život a tvorbu. Vďaka tomu, že sa objekt veľmi skoro dostal do správy múzea, je zachovaný v autentickom stave – bez väčších zásahov a modernizácií. V rokoch 1950 – 2015 objekt fungoval ako literárna expozícia, pričom posledná rekonštrukcia interiéru a reінštalácia múzea sa uskutočnila v rokoch 1985 – 1986. Sprístupňovanie Múzea Janka Jesenského verejnosti počas letných mesiacov sa viaže so zmenou prístupu a snahou múzea poukázať na potenciál objektu a postupne odhaľovať jeho jednotlivé časti.

Dočasná inštalácia predstavuje jednu z tradičných expozícií Múzea mesta Bratislavy z nového uhla pohľadu. „*Nejde o expozíciu o živote a diele J. Jesenského, ale o pohľad na objekt cez osobnosť architekta F. Weinwurma a jeho tvorbu. Je to príbeh domu a bytu, v ktorom akcentujeme príbehy oboch – architekta (Weinwurma) i obyvateľa (Jesenského),*“ dodáva Hupko.

V spolupráci s Múzeom mesta Bratislavy

VIAC INFORMÁCIÍ NA
WWW.MUZEUMBRATISLAVA.SK

Z depozitára From The Repository

1. 6. – 31. 7. 2023

MÚZEUM
MESTA
BRATISLAVY
CITY MUSEUM
BRATISLAVA

Ulice na hranie prevedú deti cestou do školy

Mesto je labyrintom prirodzených nástrah, ktorý každé ráno zdolávajú cestou do školy aj bratislavské deti. Bratislava však chce byť mestom, kde sa deťom dobre žije. Práve preto sa v rámci projektu Mesto pre deti už od apríla konajú jednoduché festivaly Ulica na hranie, ich cieľom je ukázať ľuďom, čo znamená mať ulice priateľské k deťom. Nájdete na nich aj špeciálnu sústavu hracích prvkov simulujúcich cestu do školy. Rozprávali sme sa o nich s autorkou, architektkou Zuzanou Kopilákovou z Metropolitného inštitútu Bratislavy, ktorý projekt realizuje.

Festivaly Ulica na hranie (pozn. z angličtiny playstreets) sú menšie komunitné podujatia, ktorých myšlienka pochádza zo zahraničia a sú najväčšou akciou, akú kedy hlavné mesto organizovalo na podporu bezpečnejšieho pohybu a hry detí vonku. Počas dočasného uzavretia ulice spolu s miestnymi obyvateľmi pripravujú podnetný program pre najmenších.

AKO ZDOLÁVAŤ PREKÁŽKY

Deti sa tam hrovou formou naučia, ako zdolávať prekážky na ceste do školy. „Inšpirovala som sa podobným projektom z New Yorku, mojou ambíciou bolo koncepčne prepojiť jednotlivé hry playkitu s témou projektu, ktorá súvisí s peším presunom do školy a podporuje hru na ulici. Tvorí ho 5 hier, kedy deti hrovou formou spoznávajú rôzne nástrahy mesta, ide napríklad o prechádzanie pomedzi autá, nerovnosti na ceste, poznanie, ako funguje semafor,” vysvetľuje Zuzana Kopiláková s tým, že ich navrhla tak, aby boli intuitívne a zároveň umožňovali vymyslieť nové využitie a nové spôsoby hry. Už teraz premýšľa o ďalších, v tomto prípade statickejších hracích prvkoch, ktoré by boli napríklad aj pre deti na vozíčku.

Pri jednej z hier sa dizajnérka inšpirovala aj štúdiou, zrealizoval ju Metropolitný inštitút Bratislavy a týka sa častej situácie, kedy sa stáva, že nižšie deti nevidia cez zaparkované autá. „Vďaka hre si deti môžu uvedomiť zníženú viditeľnosť, že ich vzrastom menší spolužiaci alebo ľudia na invalidnom vozíku vidia ulicu z inej výšky, a teda môžu pri prechádzaní na druhú stranu ulice potrebovať ich pomoc,” dodáva Zuzana Kopiláková.

Jednodňové festivaly Ulica na hranie

- 26. august – ZŠ Vazovova, MČ Staré Mesto
- 8. september – ZŠ Biskupická, MČ Podunajské Biskupice
- 9. september – ZŠ Budatínska, MČ Petržalka
- 23. september – ZŠ Nevädzová, MČ Ružinov
- 1. október – ZŠ Malokarpatské námestie, MČ Lamač

AJ PRE ĎALŠIE ŠKOLY

Zúčastnila sa takmer na všetkých doterajších festivaloch, kde sledovala, ako si deti s hracími prvkami poradili. Kým menším deťom niekedy s navigovaním pomohla ona alebo rodičia, staršie deti mali snahu si hru ešte viac sťažiť, používali škrabošky alebo ju zdolávali poslepiačky.

Systém hracích prvkov je vyrobený z ľahkých dielov z preglejky a recyklovaného plastu. Všetky prvky sa tak dajú znova a znova skladať, premiestňovať a rozostaviť na ľubovoľnej ploche. Vďaka tomu môžu aktivovať akýkoľvek verejný priestor. To je cieľom aj samotného návrhu – dostať ho do ďalších škôl v Bratislave, ale aj iných slovenských miest. **(luc)**

Deti počas hry. Foto: archív MIB

Dobrovoľníci Nočnej pomoci sú v uliciach od mája. Foto: Marek Velček

Ako vyzerá nočný život v Bratislave?

Pripravila: Lucia Čížová

Koniec júna, maturity či skúškové obdobie za nami, vonku príjemne teplo a ulice plné mladých ľudí. Ako vyzerá nočný život v Bratislave a ako je naň mesto pripravené? Strávili sme jeden víkend s hliadkami mestskej polície a s dobrovoľníkmi Nočnej pomoci, aby sme sa na vlastnej koži presvedčili, s čím sa stretávajú.

PIATOK, 23:00, OBCHODNÁ ULICA

Na stanici Mestskej polície na Obchodnej ulici som dorazila krátko po jedenástej hodine. Počas piatkových a sobotných nocí mestská polícia posilňuje hliadkovanie, zameriava sa na kontrolu verejného poriadku, či už ide o deeskaláciu potýčok, rušenie nočného pokoja, alebo kontrolu konzumácie alkoholu mladistvými. Posilnený je tiež dohľad v kamerovom stredku, vďaka ktorému môžu byť hliadky čo najefektívnejšie nasmerované k vznikajúcim problémom, skrakuje sa tým ich reakčný čas. Aktuálne na ulice dozerá 624 kamier, z toho 159 v Starom Meste. Okrem okresných veliteľstiev na verejný poriadok dohliada Útvar zásahovej jednotky a kynológie s celomestským pôsobením.

Víta ma policajтка, ktorá má v ten večer na stanici službu, a míňam hliadku, práve sa vydáva preveriť oznam o rušení nočného

pokoja na Svoradovej ulici, ktorý bol nahlásený obyvateľom na linku operačného strediska 159. O chvíľu už počujeme hlásenie z vysielacky, že išlo o skupinu mladistvých pod vplyvom alkoholu.

Mestskí policajti a policajtky však riešia aj situácie, ktoré si nevyžadujú prísne zakročenie a vymáhanie dodržiavania zákona, napríklad asistencia záchrannej služby, prvá pomoc zraneným alebo len obyčajná rada či vypočutie. Tak je tomu aj v tento večer. Pokojný piatkový večer prerušujú v prvých hodinách oznamy o rušení nočného pokoja v Starom Meste, v Petržalke, Ružinove či ďalších častiach mesta. Až krátko pred polnocou zabúcha na dvere stanice mladík, že o pár metrov ďalej jeho kamarát krváca. Policajтка hneď vyrazí a rovno upovedomí aj hliadku, ktorá onedlho dorazí z iného zásahu. Na mieste sa spíše záznam o udalosti a privolaná záchranka odvezie mladíka do nemocnice na šitie a CT mozgu, keďže dostal pohárom do hlavy. Onedlho ruch Obchodnej ulice opäť mierne utíchne. Službukonajúca policajтка urobí zápis z jednotlivých zásahov a zároveň sleduje kamerový systém, ktorý má nastavený na najdôležitejšie body, ako je spomínaná Obchodná, ale aj úseky z Vysokej, Poštovej ulice, Hurbanovho či Kamenného námestia a Trnavského mýta. Hliadky následne zasahujú aj

pri viacerých mladých ľuďoch pod vplyvom alkoholu či omamných látok, ktorí sa napríklad nebezpečne usadili na ceste pri Kollárovom námestí alebo pri hroziacej šarvátke pred podnikom kúsok od Obchodnej. V strede noci ruch opäť utíchne a ľudia do ulíc vyženú až záverečné.

SOBOTA, 00:00, OBCHODNÁ ULICA

Na nočnom živote v Bratislave sa okrem mestskej polície podieľa aj Nočná pomoc, čo je samostatná aktivita neresívneho charakteru. Pomoc v noci je totiž často potrebná aj v prípadoch, keď ešte nie je dôvod volať políciu alebo záchrannú službu, pretože bezpečné nočné mesto je aj o drobnostiach – o pohári vody či o bezpečnej ceste domov.

Stretávam sa s dobrovoľníkom Samom, ktorý sa do novej služby mesta zapojil už minulý rok, a s Kajou, tá sa pridala až tento rok a dnes je jeden z jej prvých samostatných výjazdov v teréne. Obaja sú študenti, sami sa radi zabávajú v nočnej Bratislave, a tak poznajú vychytené podniky, miesta, kde sa schovávajú alebo najviac združujú ľudia. Vedia, kedy to v noci oživa a kedy je zväčša v uliciach pokoj. Keď sa k nim pridávam, sú v teréne už hodinu. Prešli všetky kľúčové body a prišli na svoje zázemie, ktoré im mesto zriadilo tento rok v priestoroch vedľa Mestskej polície na Obchodnej ulici. Konštatujú, že je výnimočne pokojný piatok.

Vydávame sa do ulíc a Samo mi vysvetľuje, ako postupujú. Základný mód je pozorovanie – pozeráme sa do brán, k budovám a z bezpečnej vzdialenosti sa snažíme vyhodnocovať situácie – objímajúce sa dievčatá na Kapucínskej ulici, čo si pod ťarchou únavy líhajú na zem, no ukazujú nám, že sú ok, alebo bosé dievča, ktoré

si od nás vezme flipflop a rýchloobväz na poranenie na nohe. Stretávame mladíkov, len tak sediacich v parku na Kollárovom námestí, ako sa veľmi hlučne bavia. „Ooo, to sú tí z tej Nočnej pomoci, tvár sa, že ti je zle, pomôžu ti,“ hovorí jeden druhému. Dobrovoľníkov úprimne teší poznanie ich práce, sú už zvyknutí na podobné situácie, avšak kamarátsky mladíkom vysvetľujú, aký význam má ich prítomnosť v uliciach.

Posunieme sa ďalej a vtom k nám striedavo rýchlym a pomalým krokom príde mladík pod vplyvom alkoholu. Samo mi už predtým vysvetlil, že vždy najskôr zvažujú, či je to situácia, do ktorej sa majú púšťať alebo nie, či je to pre nich bezpečné a ak áno, daného človeka oslovia. V tomto prípade išlo o zmäteného mladíka, ktorý si sadol na kraj chodníka a Samo sa mu prihovril. Zobral si vodu, napil sa, trochu upokojil a začal rozprávať. „Hoci nie sme psychológovia alebo terapeuti, sú situácie, kedy mladí ľudia majú tendenciu porozprávať nám svoj životný príbeh,“ hovorí Samo. S mladíkom sme strávili dlhší čas, kým si nabil telefón a už sa následne spojil s kamarátmi, ktorí za ním prišli.

Predtým, ako sa dobrovoľníci Nočnej pomoci vydajú do terénu, absolvujú akreditované školenia prvej pomoci, antikonfliktného správania, terénnej nočnej pomoci i školenie o vplyve omamných látok na človeka, vďaka čomu sú pripravení pomáhať v nočných uliciach. Hoci je každý prípad iný, vedia pri rozhovoroch rozoznať, akú drogu asi daný človek užil alebo ako k ľuďom pristupovať, keď odmietnu pomoc. A to sa tiež stáva. Približne po 2 hodinách sa lúčime a oni pokračujú vo vestách a s ruksakmi s potrebnými vecami ulicami nočnej Bratislavy.

Rande
s mestom

Tematické vychádzky so sprievodkyňami a sprievodcami po Bratislave

každú **NEDEĽU** o 10:00

Objavujte mesto a jeho čarovné príbehy s celou rodinou!

WWW.BKIS.SK/RANDESMESTOM

PRE
RODINY
S DEŤMI

Práce na predĺžení trate petržalskej električky pokračujú

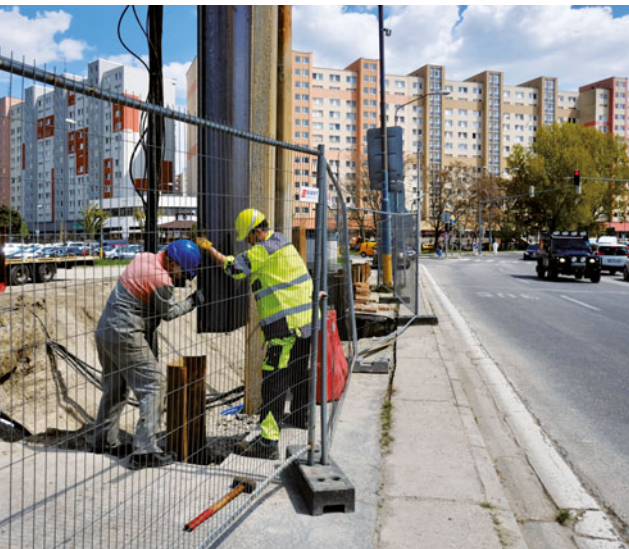

Foto: Marek Velčák

V posledných týždňoch sa na trati predĺženia petržalskej električky udial viditeľný pokrok na mostných objektoch. Okrem toho sa na viacerých úsekoch stále pracuje na preložkách inžinierskych sietí alebo na zemných prácach. Budujú sa aj dve nové meniarne.

Na moste cez Chorvátske rameno pri Kostole Svätej rodiny sa realizuje podporná konštrukcia (všetky informácie aktuálne k 30. 6., pozn. red.) a prebieha debnenie, nasledovať bude armovanie a betonáž. Práce pokračujú aj na združenom moste cez Rusovskú cestu, kde sa pracuje na oporách a zároveň sa mimo stavby vyrába oceľová nosná konštrukcia mosta, ktorá sa následne zabuduje priamo na mieste. Prebieha násyp konštrukčných

vrstiev budúcich obchádzkových trás (bypass 1 a 2) na križovatkách Jantárová cesta – Lietavská a Jantárová cesta – Betliarska. Počas júla bude realizovaná pokládka asfaltových vrstiev, predpokladané spustenie obchádzkových trás je v auguste tohto roka (o spustení obchádzkových trás bude mesto informovať prostredníctvom sociálnych sietí a aj na oficiálnej stránke).

PREKLÁDKY SIETÍ A ZEMNÉ PRÁCE

Na všetkých ucelených častiach stavby prebiehajú zemné práce, násypy a ich úprava svahovaním, budovanie električkového spodku, v niektorých častiach sa pripravujú podklady pre zemnú stabilizáciu, ktorá zlepší vlastnosti zeminy a zabezpečí stabilitu ďalších konštrukčných vrstiev. Kontinuálne sa vykonávajú práce aj na zvyšných preložkách inžinierskych sietí, ktoré často komplikujú nepredvídané okolnosti, ako sú skládky odpadov a nehomogénne podložie, najmä v okolí Kutlíkovej ulice, ale aj v iných miestach koridoru novej električkovej trate.

NOVÉ MENIARNE

Na úseku pri depe Janíkov dvor už stoja zvislé konštrukcie hrubej stavby meniarne Pánónska, zrealizovaná bola aj hydroizolácia spodnej stavby, prebieha armovanie a debnenie stropu. Taktiež sa dokončuje hrubá stavba meniarne pre halu dennej kontroly, počas leta je naplánovaná realizácia základovej dosky a montáž oceľovej konštrukcie, nasledovať bude realizácia opláštenia.

(luc)

až do 14. júla
na Nádvorí Mestskej knižnice
Klariská 16

MESTSKÁ
KNIŽNICA
V
BRATISLAVE

Bratislavská burza kníh

**Príďte si vybrať knihy
podľa vášho výberu
len za 1 euro.**

Výťažok z burzy bude použitý napríklad na nákup zvukových kníh na oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých.

www.mestskakniznica.sk

PAAS sa rozšíri do centra mesta aj ďalších mestských častí

Bratislava aj v roku 2023 naďalej pracuje na rozširovaní celomestského systému regulovaného parkovania PAAS. V najbližšej dobe mesto pripravuje jeho zavedenie v samotnom centre, kde po 17 rokoch bude mať parkovanie opäť pod kontrolou. A tento rok pribudnú nové zóny aj v mestských častiach Petržalka, Ružinov a Nové Mesto.

Hlavné mesto preberie do svojej správy parkovacie miesta v centre mesta. Vo veľkej časti tejto oblasti parkovanie fakticky prevádzkovala spoločnosť BPS PARK, a. s., na základe sporných zmlúv z minulosti. Tieto zmluvy, a teda aj faktické pôsobenie BPS PARK a. s. v tejto oblasti, je však v rozpore s právnou úpravou regulácie parkovania na verejných komunikáciách vo vlastníctve mesta. Na májovom zasadnutí mestského zastupiteľstva poslanci a poslankyne schválili všeobecne záväzné nariadenie, ktoré rozdeľuje Staré Mesto do jednotlivých zón regulovaného parkovania, vrátane novej centrálnej zóny Centrum - Panenská (SM0), kde bude regulácia spustená už 31. júla.

CENTRUM MESTA S JEDNOTNÝMI PRAVIDLAMI

Zmluvy BPS PARK, a. s., s mestom a mestskou časťou sa týkajú približne 3000 parkovacích miest v centre mesta, tie budú súčasťou spomínanej novej zóny SM0. Ohraničená bude nábrežím a ulicami Palisády, Dostojevského radom a Ulicou 29. augusta. Celkovo bude v novej zóne 3 600 parkovacích miest, tie budú zahŕňať aj parkovacie miesta v súčasnosti prevádzkované priamo mestskou časťou (napríklad na Panenskej). Od konca júla tak budú v tejto zóne platiť jednotné pravidlá systému PAAS, podobne ako je to od minulého roka v staromestskej zóne Hlavná stanica – Blumentál. Aktuálne sa teda Staré Mesto už bude deliť na viacero zón.

Príjmy z regulácie parkovania, ktoré boli dlhé roky príjmom súkromnej spoločnosti, pôjdu do rozpočtu mesta a mestskej časti a všetky budú investované späť do ulíc pre potreby obyvateľiek a obyvateľov. Prevzatím regulácie parkovania do vlastných rúk navyše bude mesto

vedieť lepšie reagovať na podnety rezidentov zóny, napríklad prispôbovať čas regulácie podľa vyťaženia zóny.

NOVÉ ZÓNY AJ V ĎALŠÍCH MESTSKÝCH ČASTIACH

Nové zóny mesto pripravuje aj v časti Dvory V, VI, v lokalite ohraničenej ulicami Rusovská cesta, Einsteinova a Panónska cesta a v časti Hájov – okolí Šustekovej ulice. Nadviaže tak na susednú zónu Dvory IV, kde je už spustený systém regulovaného parkovania PAAS od 10. januára 2022.

V spúšťaní PAAS mesto pokračuje aj v Ružinove, kde bola minulý rok zaregulovaná oblasť Nív. Tento rok spolu s mestskou časťou mesto spustí regulovanú zónu PAAS v ďalšej časti Ružinova – pôjde o lokalitu Štrkovec, ktorú ohraničujú ulice Bajkalská, Ružinovská, Tomášikova a Trnavská cesta.

Nová PAAS zóna pribudne v roku 2023 aj v ďalšej časti Nového Mesta. Pôjde o sídlisko Pokrok, ležiace pozdĺž Račianskej ulice v susedstve už spustenej zóny na Tehelnom poli. Neskôr, v roku 2024 bude spustená zóna aj v lokalite Zátisie, Ľudová štvrť, v časti Pasienkov a na Hostinského sídlisku.

Pre všetky spomínané oblasti spracoval projektant návrh projektu organizácie dopravy s miestom a spôsobom vyznačenia parkovacích miest. Tieto projekty boli predstavené obyvateľkám a obyvateľom danej zóny a mohli ich pripomienkovať. Často totiž poznajú miestne pomery najlepšie a vedia mestu poskytnúť cenné postrehy k dopravnému značeniu. Po zapracovaní relevantných pripomienok budú projekty predložené na vyjadrenie Krajskému dopravnému inšpektorátu a následne sa zrealizuje samotné dopravné značenie v uliciach. O spustení zóny budú obyvateľky a obyvatelia informovaní vždy minimálne mesiac vopred.

(luc)

VIAČ INFORMÁCIÍ K JEDNOTLIVÝM ZÓNAM AKO AJ PRAVIDLÁM PAAS NÁJDETE NA WWW.PAAS.SK

V meste sa opravujú cesty i chodníky

Aj v rozpočtovo náročnom období mesto pracuje na zlepšovaní kvality každodenného života obyvateľiek a obyvateľov. Opravy, rekonštrukcie a debarierizácie v tom, samozrejme, zohrávajú dôležitú úlohu. Keď sú chodníky a cesty kvalitné, každá cesta do práce, z obchodu, každá prechádzka je nielen komfortnejšia, ale aj bezpečnejšia.

Jednou z dôležitých cestných stavieb je rozšírenie Harmincovej ulice. Predstavuje jeden z hlavných prístupov do Dúbravky a z nej a zabezpečuje spojenie s obchvatom mesta. V rámci projektu sa cesta rozširuje od križovatky s ulicou M. Schneidera-Trnavského po križovatku s ulicou Polianky, kde nadviaže na už vybudovanú štvorpruhovú cestu. Rozšírenie zo súčasnej dvojpruhovej komunikácie na štvorpruhovú bude viesť k plynulejšej doprave a k zlepšeniu podmienok pre MHD.

1. júla prešli práce na rozšírení pruhov do druhej etapy, ktorá potrvá približne do konca septembra. Počas nej sa doprava presmeruje na dva nové pruhy pri Zimnom štadióne, vybudované v prvej etape. Stará vozovka, po ktorej sa jazdilo doteraz, bude zrekonštruovaná v celej dĺžke. Pribudne tiež nová svetelná signalizácia, nové obrubníky, prídlážba a dôjde aj k úpravám dažďových vpustov. Na aké dočasné obmedzenia je potrebné pripraviť sa? Vjazd a výjazd z Lipského ulíc a tiež z ulice Pri Suchej Vydrici bude uzavretý a tiež chodník od autopredajne k Húščavovej

ulici bude z dôvodu jeho rekonštrukcie dočasne uzavretý približne do 20. júla.

Po rekonštrukcii starej vozovky bude nasledovať posledná etapa projektu, dokončenie celej stavby je plánované na november tohto roka. **(luc)**

PRÁCE NA CESTÁCH A CHODNÍKoch:

- ▶ na ulici 29. augusta sa realizoval zvýšený priechod pre chodcov, na časť chodníka sa položila kamenná dlažba a lokálne sa opravila časť vozovky,
- ▶ komplexnejšia oprava vozovky v Lamači na ulici Lediny by mala byť dokončená v polovici júla, tiež tu pribudne vyvýšený priechod pre chodcov,
- ▶ betónový ostrov na križovatke I. Karvaša a Radlinského sa zmenil na zelený megaostrov,
- ▶ bude sa debarierizovať priechod na Panónskej ceste a tiež na križovatke Einsteinova – Bosákova,
- ▶ vznikli nové ostrovčeky na križovatke Vazovovej a Radlinského ulice a na Mudroňovej – Jančovej,
- ▶ počas prázdnin sa bude opravovať vozovka na ceste E75 od Rusoviec po odbočku k hrádzi v oboch smeroch, na vstupe do križovatky na Hodžovom námestí pred odbočením na Palisády, na križovatke Karadžičova – Záhradnícka či na Rybníčnej ulici pri BEZ-ke.

Cyklopruhy v meste sa menia na červené

Červená strieda zelenú – mesto podfarbuje existujúce cyklopruhy kvôli zvýšeniu bezpečnosti pre cyklistov.

Červené cyklopruhy už môžete vidieť napríklad na Štúrovej, Dunajskej, Orenburskej, Vlárskiej ulici či na Peknej ceste. Na začiatku prázdnin sa realizovalo podfarbenie tiež na Špitálskej

a Jiráskovej ulici. Tento rok bude dokončených takto podfarbených cyklopruhov celkovo v súčte 9 kilometrov vo viacerých mestských častiach. Okrem toho, že červené cyklopruhy zvyšujú viditeľnosť cyklistov, sú finančne efektívnejšie a jednoduchšie na realizáciu, ako je kladenie asfaltu s červeným pigmentom, ktorý bol využitý napríklad pri prerábke Karpatskej ulice. **(luc)**

ANI NA MINÚTKU

Stáť autom
na cyklopruhu
je zakázané.

Nový riaditeľ bratislavskej zoo Matej Dobšovič. Foto: Marek Velček

Ak sa zvieratá v zoo cítia dobre, pritiahne to aj ľudí

Pripravila: Lucia Čížová

Takmer 3 roky viedol Mestské lesy v Bratislave, ktoré výrazne priblížil k tomu, aby boli vnímané ako najlepší rekreačný priestor v širšom regióne. Za jeho pôsobenia sa rozbehlo mnoho projektov, ktoré už dnes využívame. Následne pracoval ako riaditeľ odboru riadenia národných parkov na Ministerstve životného prostredia SR a od mája je novým riaditeľom bratislavskej zoo. „To, ako sa zoo stará o zvieratá a ako sa tam cítia, to najviac priťahuje návštevníkov," hovorí Matej Dobšovič.

Pochádzate z ochranárskeho prostredia, takže aký je váš vzťah k zoo?

Vždy keď som napríklad cestoval po Európe, zvykol som navštevovať zoologické záhrady. Na to, v akých podmienkach v nich zvieratá žijú, sa pozerám pomerne citlivo. Môj vzťah k nim vôbec nie je negatívny, ale vyžadujem, aby to bolo vždy dobrým riešením pre zvieratá. Mojou prioritou a hlavnou motiváciou je zlepšenie kvality výbehov pre zvieratá (či už sa to týka veľkosti alebo priblíženia k ich prirodzenému prostrediu, v ktorom žijú), pretože si myslím, že to pomáha zvieratám k peknému životu. Zároveň to ocenia aj návštevníci, ktorí k nám prichádzajú.

Jedným z vašich cieľov bolo aj to, aby mali návštevníci už pri vstupe pocit, že prišli do zoo medzi zvieratá.

Áno, bolo pár vecí, ktoré som urobil hneď po nástupe. V podstate išlo len o upratanie, pri samotnom vstupe bolo veľa vecí, ktoré sa tam nehodia, ako toí toí, nápojové automaty či automaty na amulety. Stačí im nájsť správne miesto a k vstupu dať zvieratá, v našom prípade voliéry s vtákmi, ktoré tam historicky vždy aj boli. Pridali sme Bratislavské lavičky, aby si ľudia mali kde sadnúť, postupne pridávame pitné fontány, aby sa ľudia mali kde osviežiť a riešime napríklad aj detaily, ako je jeden typ smetných košov. Chceme vysadiť viac stromov, napríklad aj pred zoo, chceli by sme nadviazať na iniciatívu mesta s výsadbou stromov.

Bratislavská zoo je naozaj rozľahlá, ale napriek tomu sú v nej miesta s veľkými plochami, ku ktorým sa ťažko dostať a kde nič nie je, a potom miesta, kde sú zvieratá natlačené. Čo s tým chcete urobiť?

Začíname postupne, jeden po druhom. Okrem zmien pri vstupe do zoo sme po vzore iných zoologických záhrad, ktoré sú krok pred nami, začali napríklad odstraňovať ploty tam, kde vôbec nemusia byť alebo boli príliš vysoké. V zoologických záhradách by malo byť minimum viditeľných plotov, človek by mal vidieť do výbehu a celé prostredie by malo pôsobiť prívetivejšie. Po týchto drobných zmenách vo verejnom priestore, ktoré sa dajú urobiť za minimum nákladov, je prioritou riešenie pálčivejších problémov zvierat. Áno, aktuálne sú

v zoo obrovské plochy, kde nič nie je a len prechádzate okolo nich, a potom pavilóny jeden vedľa druhého, hoci by zvieratá v nich zniesli oveľa väčší priestor. Naším cieľom je zvieratá rozumným spôsobom distribuovať po celej zoologickej záhrade. To si, samozrejme, vyžaduje aj novú infraštruktúru, čo nevieme urobiť hneď, ale veľmi podrobne sa o tom už rozprávame s našimi zoológmi, ktorí mi nosia svoje návrhy. Do budúcnosti sa určite budem zaoberať aj zlepšením dostupnosti shuttle busom, lepšie však treba nastaviť pravidlá pre zoo, návštevníkov aj prevádzkovateľa.

Najurgentnejšie treba riešiť medvedinec a vy by ste radi upravili aj pavilón primátov.

Ako sa vyvíja ľudská spoločnosť, kladie aj vyššie a vyššie nároky na to, ako sa správame k zvieratám, vnímam to aj ja. Zvierat, ktoré si zaslúžia zmenu svojho priestoru, je viac, ale ideme postupne. Určite chceme rozšíriť existujúci pavilón, v ktorom sa medveď Félix narodil. Prerazíme betónovú stenu jeho výbehu a spojíme ho s vedľajším, pomerne veľkým výbehom, kde boli teraz kozy. Niekoľkonásobne sa mu tým zväčší plocha na život, už len dolaďujeme detaily a ideme sa pustiť do prác. A kozičky presunieme niekam inam, kde budú zároveň súčasťou kontaktnej zoo, ktorú by sme chceli priniesť, aby deti mali kontakt aj s hospodárskymi zvieratami.

Naša budova primátov nemá v iných zoologických záhradách obdobu, už pri stavbe pred viac ako 12 rokmi bola veľmi finančne náročná. Exteriéru chýba lepšie značenie, aby návštevníci vedeli, kadiaľ sa vlastne majú pohybovať, interiér nie je úplne vhodne využitý. Ja osobne by som chcel, aby to tam vyzeralo ako v pralese, aby si to tam zvieratá znova obľúbili. Rád by som im priniesol aj niekoľko vychytávok, preto sme si zavolali kolegov z Botanickej záhrady, rozprávame sa o tom aj so zoológmi a skúsenými interiérovými dizajnérmi. Určite by som chcel v budúcnosti aj miešané výbehy, napríklad žirafy sa veľmi dobre znášajú s ostatnými druhmi zvierat, pretože aj bežne v prírode tak fungujú.

Zvieratám sa u vás darí. Za uplynulé mesiace sa narodilo množstvo mláďat.

Áno, narodili sa mláďatá zubra európskeho, lamy alpaky, kozorožka alpského, surikaty vlnkavej, ale najmä orangutana sumatrianskeho, ktoré vo verejnom hlasovaní dostalo indonézske meno Cahya (svetlo

v temnotách). Ide nielen o prvý úspešný odchov mláďaťa tohto druhu v bratislavskej zoo, ale na Slovensku vôbec. Je to určite zásluha našich chovateľov. Keby sa zvieratá v našej zoo necítili dobre, nezaľúbili by sa a nestalo by sa to. (Úsmev)

Okrem zlepšení podmienok pre zvieratá a návštevníkov by ste radi do zoo priniesli aj záchrannú rehabilitačnú stanicu.

Ide o veľmi potrebný, no finančne náročný projekt, preto už teraz vedíme veľmi živú diskusiu so štátnymi ochranármi, my by sme poskytli priestor a oni starostlivosť. V Bratislave by primárne slúžila našim typickým zvieratám – sovám, ale aj ďalšiemu vtáctvu, ročne sa ich zrania desiatky, či rôznym zraneným druhom zveri, napríklad takým srnám, ktorým by niekedy stačilo len na chvíľu sa upokojiť, dať sa dokopy a následne by sa vrátili do lesov.

A tiež chráneným druhom. Chcete pomôcť aj s ich návratom späť do prírody.

Jedným z ohrozených druhov, ktorým by sme chceli pomôcť, je syseľ. Na opätovné zasyslenie Európy však treba samostatné zdroje a tiež zavedenie šetrnejších poľnohospodárskych postupov. V zoo však napríklad máme ohrozené kone Przewalského, ktoré sa reštituujú zo záhrad smerom do pôvodného územia. Bol by som rád, keby sme aj my v tom zohrali úlohu. Je to tiež podstatné poslanie zoologických záhrad – aby ohrozené druhy prežili, zachovali sa a následne sa naspäť vrátili do svojho prirodzeného prostredia.

Samica orangutana sumatrianskeho s mláďatom.

Foto: Marek Velček

Častými liahniskami letných komárov sú záhrady

Jarné druhy komárov vystriedali letné. Mesto naďalej pokračuje v ich eliminovaní – od začiatku roka skontrolovali odborníci mesta a dobrovoľníčky a dobrovoľníci už viac ako 6000 liahnisk a zrealizovali v rôznych lokalitách mesta viac ako 300 zásahov prostredníctvom biologického larvicídu BTI (údaje k 30. 6., pozn. red.). Biologický prostriedok mesto aplikuje najmä pozemne, v prípade potreby využíva aj vzdušné zásahy – dronom alebo helikoptérou.

Larvy jarných a kalamitných komárov sa vyskytujú v pôde blízko riek a čakajú na záplavy. To sa udialo v apríli a máji a vplyvom privalových dažďov a vyliatia riek sa ich vyliadlo veľké množstvo. Po nich prichádzajú tzv. letné komáre. „Tieto druhy majú iné preferencie a zameriavajú sa na iné vodné plochy – zvyknú obývať mláky, sudy, nádrže s vodou a podobne. Zasahujeme teda už všade, nielen v špecifických záplavových lokalitách,“ vysvetľuje koordinátor regulácie komárov Michal Stano. Práve záhrady patria medzi tie najčastejšie miesta, kde sa larvy komárov v lete vyskytujú, ak sa v nich nachádzajú sudy alebo iné nádoby s vodou. Stačí len 4–5 dní a v horúcom dni sa aj z malých vodných plôch vie vyliahnúť množstvo komárov, ktoré sa rozpráchnu do celého okolia.

Čo nás môže prekvapiť v lete? „Na leto sme, čo sa týka materiálu aj personálu, pripravení. Situácie, kedy sa stav môže zhoršiť a budeme zasahovať vo veľkom počte, môžu nastať príchodom privalových dažďov alebo zdvihnutím hladín Dunaja a Moravy v dôsledku topenia posledných ľadovcových prikrývk v Alpách.“ (luc)

AKO MÔŽU POMÔŤ OBYVATELIA

Pre majiteľov/nájomcov záhrad a rodinných domov mesto tento rok pripravilo BTI vo forme tabliet. Prevziať si ich môžete v budove Magistrátu hlavného mesta – na oddelení služieb občanom na magistráte na Primaciálnom nám. 1 a tiež na niektorom z miestnych úradov (okrem mestskej časti Petržalka).

- BTI tablety je vhodné používať v otvorených vodách, ako sú väčšie nádoby s úžitkovou vodou a jazierka. Jedna tableta stačí na množstvo vody do 50 litrov, pri väčšom množstve vody použite viac tabliet.
- Odporúča sa aplikovať prostredníctvom krhly alebo záhradného postrekovača (1 tabletu pridajte na 2 metre štvorcové vodnej plochy do 1–2 litrov vody).

ČO MÔŽETE ROBIŤ PRAVIDELNE:

- Pravidelne koste dvory, záhrady a bezprostredné okolie domu.
- Vyprázdňujte sudy s vodou na polievanie (a iné nádoby vonku). Pravidelne kontrolujte sudy, vedrá, krhly a iné nádoby, v ktorých stojí voda. Čím je teplejšie, tým častejšie je potrebné ich vyprázdňovať.
- Likvidujte komunálny odpad, najmä ten, v ktorom sa môže zachytávať voda. Skontrolujte všetky miesta na pozemku alebo v okolí, kde by sa mohli komáre v nahromadenej vode nerušene množiť.
- Ak máte jazierko, zarybňte ho. Menšie druhy rýb ako biele ryby, belice, července či karasy zdržujúce sa pri hladine urobia najlepšiu protikomáriu službu.

Máme svoju tvár

Uvidíme sa v novej sezóne 2023/2024

Vstupenky na
www.dpoh.sk

Prvý Mestský ovocný sad má slúžiť na vzdelávanie aj komunitné aktivity

Mesto otvorilo prvý Mestský ovocný sad, v ktorom sa nachádza viac ako 90 odrôd ovocných stromov a desiatok odrôd ovocných kríkov. Ide o vzácne odrody, ktoré sa na Slovensku a v okolitých krajinách nachádzajú už len v minimálnych počtoch. O tom, ako sad vznikol a ako je možné ho využiť, sme sa rozprávali s Dušanom Vacekom z oddelenia tvorby mestskej zelene.

Prvý Mestský ovocný sad vznikol v mestskej časti Petržalka, v priestore medzi Macharovou ulicou a Panónskou cestou, prečo práve toto miesto?

V minulosti bývali práve v tejto oblasti ovocné sady, snažili sme sa teda nadviazať na tradíciu ovocinárstva v Bratislave. Zároveň to bol priestor s relatívne veľkou rozlohou, ktorý však nemal žiadne využitie, bol zanesený odpadom a prebiehala tu len štandardná starostlivosť (kosenie niekoľkokrát ročne). Je tiež v blízkosti základnej a materskej školy, takže je to ideálny priestor, kde môžu deti stráviť čas napríklad aj v rámci vyučovania. S výsadbou sme začali v roku 2020, kým sme ho otvorili, chceli sme, aby boli stromy dostatočne zakorenené a odolné voči vandalizmu. Testovali sme tiež nastavenie údržby v ovocnom sade, nakoľko sa výrazne líši od starostlivosti o mestské parky.

Aké ovocné stromy v sade nájdeme?

Pri výsadbe sa prihliadalo na pôdne pomery, orientáciu na svetové strany a samotné zloženie stromov sme konzultovali s odborníkmi. Areál je rozdelený na 5 zón. V centrálnej časti nájdete napríklad odrody jabloní, marhúľ, sliviek, kúsok ďalej aj hrušiek. Tvorí ju približne polovica hektárovej plochy a mali by sa v nej udržiavať komunitné a vzdelávacie aktivity, pretože košaté listnaté dreviny poskytujú dostatok tieňa a tlmia hluk z okolitých komunikácií. Potom nasleduje zóna, kde je tradične škrupinové ovocie pestované v bratislavskom regióne ako orechy a mandle, ďalej sú to divoké ovocné dreviny, ako je napríklad oskorusa a v okrajovej časti sú vysadené čerešne. Ide o vzácne staré odrody najmä kvôli tomu, že odolávajú negatívnym vplyvom, voči ktorým už dnešné odrody rezistentné nie sú.

Čo iné je ešte možné v sade vidieť?

V sade si budete môcť aj oddýchnuť. Foto: Marek Velček

Jedným prvkom v sade sú staré odumreté dreviny, ktoré plnia účel hmyzieho hotela, sú tam i trvalkové záhony, tie by mali mať fytoaromaterapeutický účinok, vyvýšené záhony, v nich sú vysadené bobuľoviny, kompostovisko a tiež živé vrbové brány, ktoré prechádzajú do vrbového oplatenia. Nevieme o tom, že by boli aj inde v Bratislave. O vrbové živé ploty sa stará kvapková závlaha napojená na solárnu energiu.

Kedy môžu sad ľudia navštíviť?

Sad má pevne stanovené otváracie doby, teraz v lete je to od 8:00 do 21:00. Budem rád, ak ho budú ľudia navštevovať a radi ochutnajú aj z niektorých z plodov. Vždy by však malo ísť len o ochutnávku, nie o samozber.

Sad by mal slúžiť na vzdelávacie a komunitné aktivity, kto by sa mal o ne starať?

Aktuálne hľadáme externú organizáciu s environmentálnym a vzdelávacím zameraním. Čiastočne by prevzala údržbu, ako napríklad zabezpečenie čistoty v areáli, údržbu a zapletanie vrbového plota, vyplievanie buriny, starostlivosť o kompost a podobne, ale najmä by združovala komunity, ktoré ho budú zveľaďovať, a realizovala by vzdelávanie o ekologických témach. Záujemcovia sa nám môžu ozvať na zelen@bratislava.sk. V budúcnosti by mohol byť tamojší amfiteáter s posedením využitý aj na letné kino či vystúpenia detí. (luc)

**VIAC INFORMÁCIÍ NA
WWW.BRATISLAVA.SK/ZIVOTNE-
PROSTREDIE-A-VYSTAVBA/ZELEN/
MESTSKY-OVOCNY-SAD**

TOTO! je príbeh ilustrácie

Ilustrácia Jano. Štefan Cpin

Ilustrácie si mnohí pamätáme z knížiek, ktoré sme čítali ako deti, aj z tých, v ktorých teraz listujeme so svojimi deťmi. Ilustrátorov a ilustrátorky však často nepoznáme. To chce zmeniť výstava s názvom TOTO! je príbeh ilustrácie, pripravila ju Galéria mesta Bratislavy v spolupráci s galériou TOTO! je galéria. Nájdete na nej 300 ilustrácií od 65 autoriek a autorov, ide tak o najrozsiahlejšiu známu prezentáciu slovenskej ilustrácie. V Pálffyho paláci Galérie mesta Bratislavy si ich môžete pozrieť až do 15. októbra.

Jedným z cieľov výstavy je pozdvihnúť mená ilustrátorov a ilustrátoriek, ktorí ilustrácie vytvorili. Tie sú často málo známe, a tak nám uniká, aká je slovenská ilustrátorská tradícia bohatá. Autorky a autor výstavy upozorňujú na medzigeneračný aspekt a rôznorodé publikum, ktoré je na výstave adresované a vítané. Vďaka hodnotným a krásne ilustrovaným knihám, ktoré nám utkveli v pamäti, prenášame svoj zážitok i dnes na ďalšie generácie a vedíme ich k úcte a láske k autentickej umeleckej tvorbe. V dnešnej dobe digitálnych ná-

strah, ktoré často bezobsažne pohlcujú fantáziu detí a mládeže, je to mimoriadne dôležité.

UNIKÁTNE SPOJENIE ILUSTRÁCIÍ

Práve spojenie mestskej a súkromnej zbierky dáva možnosť predstaviť obsahový prierez vývoja slovenskej ilustrátorskej scény 20. a 21. storočia. „Je to výnimočná udalosť a sme veľmi radi, že sme jej súčasťou. Podarilo sa dať dokopy takmer ucelený, do veľkej miery retrospektívny pohľad na vývoj slovenskej ilustrácie,” vysvetľuje jeden z kurátorov a ilustrátor Miloš Kopták, ktorého diela na výstave tiež nájdete. V 9 miestnostiach Pálffyho paláca nájdete 225 ilustrácií zo zbierok TOTO! je galéria a 75 ilustrácií zo zbierok GMB.

Výstava tiež prináša odborný vklad a profesionálny prístup s dôrazom na popularizáciu a pestovanie povedomia u rôznorodého publika. „V TOTO! je galéria hľadajú a zachraňujú postrácané originály ilustrácií z kníh pre deti a mládež, ktorým navracajú ich miesto v kultúrno-spoločenskom svete. Galéria mesta Bratislavy spojením s TOTO! je galéria rada prispeje k tejto misii ochrany a predstaveniu našich umeleckých pokladov,” hovorí riaditeľka Galérie mesta Bratislavy Katarína Trnovská.

KTO BOLI ILUSTRÁTORI

Dozviete sa aj to, ako slovenská ilustrácia vznikala, ako sa menila v čase, a najmä kto boli ľudia – výtvarníci a výtvarníčky, ktorí ju posunuli na unikátnu úroveň. „Výstava poukazuje aj na prepojenie svetov literatúry a výtvarného umenia, ktoré málokedy poznáme a zriedka identifikujeme v tirážach kníh,” dodáva Katarína Trnovská. Priestor teda dopĺňajú aj známe knihy, pre ktoré boli ilustrácie určené. Celá koncepcia výstavy je prispôbená aj detskému divákovi. Ilustrácie sú zavesené tak, aby boli v zornom uhle mladých návštevníkov.

Medzi desiatkami autorov nájdete aj dieťa od Albína Brunovského, Vincenta či Ferdinanda Hložníka, Miroslava Cipára, Rudolfa Filu, Márie Želibskej, Daniely Olejníckovej či Petra Klúčika, čerstvého držiteľa Ceny primátora mesta Bratislavy.

V spolupráci s Galériou mesta Bratislavy

VIAC INFORMÁCIÍ NA
WWW.GMB.SK

Pred 100 rokmi navrhol bratislavskú synagógu. Dnes je v nej opäť

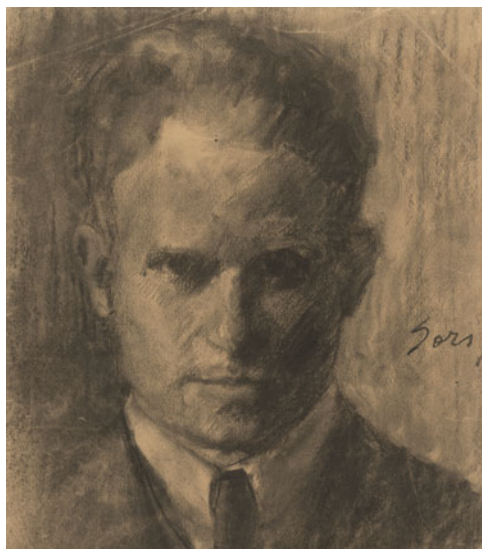
Židovské komunitné múzeum v bratislavskej synagóge na Heydukovej ulici prináša výstavu zameranú na život a dielo významného bratislavského architekta Artura Szalatnaia-Slatinského, okrem iného aj autora samotnej synagógy. Komorná výstava je súčasťou osláv jej storočnice a môžete si ju pozrieť do 6. októbra.

„Poslaním nášho múzea je odhaľovať neznáme miesta v histórii a kultúre nášho mesta. Artur Szalatnai-Slatinský bol významným architektom, ktorý navrhol mnohé významné budovy v Bratislave a Slovensku. Bratislavská synagóga, postavená v rokoch 1923 – 1924 s prvkami tradicionalistickej architektúry, kubistického štýlu a moderných technológií, pri rešpektovaní židovských religióznych požiadaviek, je jednou z jeho významných stavieb a slávi storočnicu svojho postavenia. A symbolicky miesto konania výstavy venovanej architektovi Szalatnaiovi je v jeho stavbe, ktorá sa stáva hlavným výstavným exponátom,“ vysvetľuje riaditeľ Židovského komunitného múzea Maroš Borský, ktorý je spolu s archeológom a múzejníkom Štefanom Holčíkom kurátorom výstavy.

KTO BOL ARTUR SZALATNAI-SLATINSKÝ

Vlastným menom Schlesinger (1891 – 1961), patril medzi významných avantgardných slovenských medzivojnových architektov. Narodil sa v židovskej rodine roľníka Mórica Schlesingera v Slatine nad Bebravou, odtiaľ pochádza aj jeho meno, ktoré si neskôr zmenil. V Bratislave sa usadil v roku 1919 po ukončení štúdií v Budapešti a po tom, ako počas 1. svetovej vojny bojoval na talianskom a francúzskom fronte. Prežil tu celý svoj život.

Navrhoval verejné budovy, obytné domy, vily, obchodné priestory, domy pre lekárov a sanatóriá. Zaoberal sa záhradnou architektúrou, interiérovým dizajnom a reštaurovaním pamiatok, navrhoval pamätníky a náhrobky. Mnohé z jeho budov boli zbúrané, prestavané alebo sú dnes v žalostnom stave. Synagóga bola postavená ako filiálna synagóga ortodoxnej židovskej obce. Židovská obec oslovila piatich architektov, z ktorých sa do súťaže zapojili traja a práve Szalatnaiov návrh vyhral. Do ulice sa synagóga prezentuje sedempilierovou kolonádou, za ktorou je situovaná budova samotnej synagógy. Centrálnou

Artur Szalatnai-Slatinský

miestnosťou je rozľahlá modlitebná sála, ktorá kombinuje modernú železobetónovú konštrukciu s historizujúcimi detailmi. Interiér synagógy a jej mobiliár boli navrhnuté v duchu dobovej kubistickej architektúry typickej pre Bratislavu dvadsiaty rok 20. storočia.

MNOHO STÔP V BRATISLAVE

Výstava, ktorá je prvou časťou trojročného výskumno-výstavného cyklu zameraného na tvorbu Artura Szalatnaia-Slatinského, v dvoch častiach predstavuje rôzne perspektívy Szalatnaiovej tvorby v Bratislave. Prvá je zameraná na budovu synagógy a druhá na ďalšie stavby v rámci mesta. Návštevnícividia dobové architektonické časopisy, monografie architekta, originálne návrhy, kresby či unikátne architektonické fotografie. Jeho stavby môžu Bratislavčania a návštevníci mesta vidieť na Puškinovej 4, kde realizoval prestavbu obytného domu na reprezentatívne meštianske sídlo. Tiež je autorom domu na Radlinského 4, penziónu Grünhut na Zelenej ulici 5, dnes známeho ako hotel Perugia i obchodno-obytného domu na križovatke Mickiewiczova a Ulica 29. augusta. Dve známe Szalatnaiove realizácie sú na Lichardovej a na Bartoňovej ulici. Na Szalatnaia sa často obracali bratislavskí obchodníci, vytvoril napríklad jeden z prvých moderných výkladov v meste s neónovým menom firmy.

V spolupráci so Židovským komunitným múzeom

Ľudia magistrátu: Martin Blaha

Pripravila: Lucia Čížová

Čo všetko patrí do agendy „krízového manažéra“ Magistrátu hlavného mesta?

Naša agenda zahŕňa hospodársku mobilitáciu, civilnú ochranu, ktorej poslaním je chrániť život, zdravie i majetok obyvateľov a utvárať podmienky na prežitie pri mimoriadnej udalosti a počas vyhlásenej mimoriadnej situácii. Tiež tam patrí krízové riadenie, kedy navrhujeme opatrenia, riešenia a koordinujeme činnosti jednotlivých zložiek v období krízových situácií.

Pred nástupom na magistrát ste boli riaditeľom Krajského riaditeľstva HaZZ v Bratislave, ktoré skúsenosti využivate na magistráte?

Schopnosť koordinovať a na dosiahnutie spoločného cieľa spájať viacero aktérov, ako je mesto, mestské časti, štátne orgány, záchranné a bezpečnostné zbory či dobrovoľnícke organizácie. Ako hasič som bol pri prvej fáze mimoriadnych udalostí a pri záchranných prácach, na magistráte sa venujem najmä tej ďalšej fáze, ako je odstraňovanie následkov a revitalizácia.

Aké krízové situácie ste riešili za uplynulé mesiace?

V polovici marca som pri havárii potrubia v Sade Janka Kráľa, ktorý je Národnou kultúrnou pamiatkou, koordinoval a prepájal záchranné zložky, aby bola voda čo najskôr opäť odčerpaná. Pri havárii potrubia na Žižkovej ulici v apríli sme sa ako mesto rozhodli vyhlásiť mimoriadnu situáciu, čo nám umožnilo priamo osloviť Geologický ústav Ľudovíta Štúra, aby hneď posúdil stabilitu svahu a odporučil ďalšie kroky. Doprava sa potom rýchlo obnovila. A vzhľadom na vyhlásenie mimoriadnej situácie môžeme následne požiadať o refundovanie nákladov, čo pomáha aj mestskej časti.

Ako sa mesto za posledné roky posunulo v riešení krízových situácií?

Po skúsenostiach s pandémiou koronavírusu, vojnou na Ukrajine či energetickou krízou je vidieť, že mesto má vôľu zlepšovať sa a to je veľmi dobrý signál pre ľudí ako ja – mať možnosť prísť s nástrojmi a procesmi, aby sme na podobné situácie v budúcnosti boli ešte lepšie pripravení a vedeli ich efektívnejšie zvládnuť.

Martin Blaha,

vedúci útvaru krízového riadenia, spolu s ďalšími kolegami je tiež členom krízového štábu Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy, koordinuje práce pri mimoriadnych situáciách v meste a podieľa sa na ich riešení.

Ako vyzerá váš bežný deň?

Ráno trávim administratívou a oboznamujem sa s aktuálnym stavom – či už sú to predpovede SHMÚ a predikcie zo zahraničia kvôli povodňam, vývoj prebiehajúcich kríz, ako a či sa mení politika okolo vojny na Ukrajine, ale napríklad aj to, ako postupuje africký mor ošipaných. Na základe toho sa radím a pracujem so svojim tímom a ďalšími partnermi, nasledujú aktuálne aj plánované úlohy a na záver dňa sa venujem stratégii a plánovaniu.

Čo máte radi na práci pre mesto?

Svojou prácou môžem pomôcť chrániť obyvateľov a návštevníkov nášho mesta, aby sa tu cítili bezpečne a prispieť tak aj svojím dielom k budovaniu dôvery verejnosti v mesto, že ak budeme čeliť mimoriadnym situáciám, spolu ich zvládneme.

Čo máte radi na Bratislave?

Je to miesto, kde som žil, vychoval svoje deti a skoro celý profesijný život pracoval. Je to moje mesto. Mám a vždy ho budem mať rád také, aké je. Špeciálny vzťah mám však k lesom v blízkosti Bratislavy – milujem Malé Karpaty, rád v nich trávim čas s rodinou i so svojím bicyklom.

Bratislavské centrum opätovného použitia sa znovu otvorí na jeseň

Centrum opätovného použitia, známe aj ako KOLO, zasiahol v máji požiar. Aktuálne je zatvorené a prebiehajú v ňom rekonštrukčné práce, počas ktorých boli z interiéru odstránené všetky predmety znehodnotené ohňom a dymom. Nasleduje kompletná sanácia a potom rekonštrukcia priestoru. Predpokladaný dátum otvorenia je na jeseň.

O krem priestoru však bolo poškodené aj množstvo vecí, ktoré Bratislavčanky a Bratislavčania od jeho otvorenia v októbri minulého roka, ale aj predtým v rámci mestských bazárov priniesli.

Kým sa opravené KOLO znova otvorí, môžete svoje nepotrebné, no stále pekné a funkčné veci, ktorými sa naplnia police KOLO, nosiť na mnohé zberné miesta po celom meste.

„Stretli sme sa obrovskou podporou obyvateľiek a obyvateľov, ktorí sa tešia na otvorenie a už teraz nám nosia veci, ktoré doma nepotrebujú, ale sú vhodné na opätovné použitie. Zberné miesta sa naozaj postupne plnia opäť všetkými druhmi predmetov, stále asi vedú knihy, kuchyňa, ale začínajú sa zbierať aj kočíky či bicykle,“ potvrdzuje generálny riaditeľ OLO a. s. Ivan Sokáč.

Až do otvorenia centra môžete využiť mnohé dočasné zberné miesta, pred samotným otvorením KOLO sa plánujú aj zbery v jednotlivých mestských častiach. **(luc)**

VIAČ INFORMÁCIÍ NA
WWW.OLO.SK

DOČASNÉ ZBERNÉ MIESTA

- **pred KOLO, Pestovateľská 13**
(utorok – piatok: 10:00 – 18:00, víkend: 10:00 – 17:00)
- **sklad Stará Vajnorská** (utorok – piatok: 10:00 – 18:00, víkend: 10:00 – 17:00), sem môžete priniesť aj väčšie nábytky
- **zberný dvor Rača** – určený pre obyvateľov Rače, Vajnôr a Nového Mesta (otvorené sezónne od apríla do novembra: utorok, štvrtok: 11:00 – 18:00, sobota: 8:00 – 15:00)
- **trhovisko Miletičova** (každú júlovú sobotu od 8:00 do 14:00)
- **trhovisko Žilinská** (každú augustovú sobotu od 8:00 do 14:00)

Ako správne zbierať kuchynský bioodpad v lete

Potrebovali by ste doplniť zásoby kompostovateľných vreciek?

Môžete tak urobiť na viacerých miestach v meste (viac na www.olo.sk/kbro).

Čo môžete robiť vy:

- pri triedení kuchynských zvyškov používajte len kompostovateľné vrecká
- aby vrecko nepretieklo, kompóty, polievky či vodu z melóna najskôr scedte (na zníženie vlhkosti vo vrecku môžete použiť napríklad použité vreckovky)
- vrecká riadne zauzlíte

Čo robí OLO a. s.:

- rozdáva nádoby a kompostovateľné vrecká (ak ich ešte nemáte, bezplatne vám ich vydajú v zákazníckom centre na Ivanskej ceste 22)
- v období od marca do novembra sú posilnené zvozy – dvakrát za týždeň
- zberné nádoby sa umývajú
- na tie, ktoré sú v oblastiach výskytu divej zveri, sa inštalujú gravitačné zámky

Viva musica! sa vracia ku koncertom v mestských záhradách a parkoch

Aurum Quartet. Foto: archív festivalu

Festival Viva musica! je na kultúrnej mape Slovenska už 19 rokov. Za ten čas jeho návštevníci zažili neopakovateľné koncerty svetových mien, ako sú Philip Glass, Kronos Quartet, John Malkovich či Laurie Anderson. Aktuálny ročník ponúka od konca júna do polovice augusta až 15 koncertov, pričom takmer na polovicu z nich nebude treba vstupenku.

Doménou tohto ročníka je opäť klasická hudba so všetkými jej odtieňmi. Festival sa po covidových rokoch vrátil späť k pôvodnému dvojmesačnému formátu. Tento rok vystúpia umelci z ôsmich krajín, pričom výraznejšie zastúpenie budú mať českí, ale aj slovenskí umelci. „Ak by som si mala vybrať len jedno konkrétne meno z tohtoročných hostí, tak je to Emily D'Angelo. Kanadská mezzosopranistka s talianskymi koreňmi, nevšednou charizmou a jedným z najkrajších hlasov, aké poznám. Napriek mladému veku má táto speváčka za sebou hosťovania v Metropolitnej opere v New Yorku, v Miláne, Londýne, Paríži, Berlíne či Zürichu a presadila sa aj na svetových koncertných pódioch a festivaloch,“ potvrdzuje Janka Kubandová, umelecká riaditeľka festivalu Viva musica! Okrem nej sa môžete tešiť napríklad na oslavu 80. narodenín **Petra Lipu** so sprievodom Orchestra Viva musica! (28. 7.) či českú umelkyňu **Ivu Bittovú** (29. 7.) s jej novým projektom interpretácií ľudových piesní pod názvom Čo mi otec spieval.

HUDOBNÉ ZÁHRADY

Okrem štandardných priestorov pribudli aj dva nové koncertné priestory – spomínaná

Emily D'Angelo napríklad odohrá koncert v Slovenskej národnej galérii (3. 8.) a v priestoroch Pontonu na Dunaji s panoramatickým výhľadom na Bratislavu zase vystúpi stálica opernej scény **Simona Šaturová** (10. 8.).

A sedem koncertov sa odohrá v siedmich rôznych bratislavských záhradách a parkoch. Pôjde o neformálne víkendové koncerty s názvom Hudobné záhrady, pričom takmer na všetky z nich bude vstup bezplatný. Dnes si to už možno málokto pamätá, ale pôvodný názov (a prvý ročník) festivalu Viva Musica!, keď ho Matej Drlička založil, znel Hudobné záhrady Bratislavy. „Tento rok sme do programu zaradili sériu komorných open-air koncertov, ktorá symbolicky odkazuje práve na začiatky festivalu. Nadväzujeme aj na náš úspešný projekt Hudba v sade (všade), ktorý sme pred pandémiou organizovali v Sade Janka Kráľa,“ vysvetľuje Janka Kubandová s tým, že práve prirodzená potreba festival rozvíjať a prinášať stále niečo nové vyústila tento rok do rozšírenia programovej ponuky z ôsmich na pätnásť koncertov.

PRÍPRAVY NA 20. ROČNÍK

Festival minulý rok získal medzinárodnú známku kvality EFFE label, ktorú na obdobie dvoch rokov udeľuje Európska festivalová asociácia festivalom za ich umelecké kvality, prínos k rozvoju domácej scény a významný medzinárodný rozmer. Je to záväzok, aby jej získanie organizátori obhájili aj na budúci rok, kedy festival oslávi 20. výročie.

V spolupráci s festivalom Viva musica!

KONCERTY S VOJNÝM VSTUPOM

- **8. 7. o 17:00 – Cello Appassionato,**
Záhrada Domu Albrechtovcov
- **15. 7. o 17:00 – Ensemble Spectrum,**
Baroková záhrada na Bratislavskom hrade
- **20. 7. o 20:00 – Spectrum Quartett & Nogaband,** Námestie pri Eurovea
- **23. 7. o 17:00 – S. V. A. Trio: Urban Fusions,**
Prüger-Wallnerova záhrada
- **5. 8. o 17:00 – Aurum Quartet,** Medic-
ká záhrada
- **12. 8. o 17:00 – Harvanová & Stoyanov,**
Sad Janka Kráľa

Zažite opäť v Bratislave atmosféru legendárnych pretekov Tour de France

Hneď v úvode júla odštartoval vo Francúzsku 110. ročník cyklistických pretekov Tour de France. Atmosféru legendárnych pretekov si budete môcť opäť užiť aj v Bratislave. 20. augusta sa uskutoční tretí ročník L'Etape Slovakia by Tour de France, sprievodný program však prebieha už teraz.

Program podujatia už v minulých rokoch začínal oveľa skôr ako samotné nedeľné augustové preteky. Počas celého júla budú prebiehať tréningové jazdy po celom Slovensku. Každý utorok budú trénovať Bratislavské bohyně na Tyršáku a už 22. júla je naplánovaný špeciálny tréning s jedným z ambasádorov pretekov Petrom Velitsom. Aj augustový program sľubuje spokojnosť. Od štvrtka 17. augusta sa každý deň uskutočnia bezplatné „social ride“ vždy pod vedením niektorej z osobností a z ambasádorov podujatia. Mierne sa upravil formát detských pretekov, organizátori chcú, aby si deti jazdy ešte viac užili, preto pozvali množstvo cyklistických osobností, ktoré pôjdu s nimi.

NOVÁ TRASA PRETEKOV

Zrejme najväčšou novinkou 3. ročníka L'Etape Slovakia by Tour de France je zmena zázemia, tzv. L'Etape Village, a tým aj štartového priestoru podujatia i celého úvodu tratí. „Štrkovec vymieňame po 2 rokoch za Euroveu, ktorá nám poskytne veľkorysejšie zázemie a aj kvalitnejšie priestory. Štart nedeľnej časti podujatia bude z Pribinovej ulice (v prípade

vysokého počtu účastníkov sa uskutočnia dva štarty). Pre účastníkov je však ešte pred „ostrým štartom“ pripravený jedinečný prejazd centrom mesta okolo mnohých významných stavieb,“ vysvetľuje jeden z organizátorov Jozef Pukalovič. Po štarte budú cyklisti vychádzať cez Landererovu ulicu na Most Apollo, ďalej na Most SNP, z neho zídu tesne pred Dómom svätého Martina a popri budovanej Vydrici sa napoja na nábrežnú cestu vedúcu k Riviére, teda k miestu „ostrého štartu“ pretekov. Odtiaľto je už trasa rovnaká ako v predchádzajúcich ročníkoch.

STRETNUTIA S OSOBNOSŤAMI

Nové zázemie umožní organizátorom priniesť fanúšikom cyklistiky aj stretnutia s osobnosťami cyklistiky. V sobotu sa budú môcť stretnúť a odfotiť s Didim the Devil, neodmysliteľnou súčasťou pretekov Tour the France, opäť príde aj bývalý jazdec Tour de France Geoffroy Lequatre z Francúzska. „Minulý rok bol mojou obľúbenou časťou hromadný štart so všetkými cyklistami. Jazda po Bratislave dala možnosť vidieť mesto z uzavretých ciest. Bola to skvelá trať miešajúca rôzne scenérie od Dunaja do hôr, cez menšie lesné cesty až po vinice a záverečnú časť výstupu na Kamzík,“ povedal Lequatre. Tento rok sa tiež podieľal na dizajne dresu, v ktorom sú kombinované prvky charakteristické pre Tour de France v spojení s našimi národnými prvkami a symbolmi.

**V spolupráci s L'Etape Slovakia
by Tour de France**

ABONENTKA

Budeme spolu
počas celej
sezóny.

ABONENTKY NA NOVÉ TITULY BUDÚCEJ SEZÓNY
MÔŽETE ZAKÚPIŤ OD 15. 6. DO 15. 9. 2023.
VIAC INFO O PREDAJI NÁJDETE NA WWW.SND.SK.

Vzdelávacie podujatie pre seniorov sa koná v Primaciálnom paláci. Foto: Marek Velček

Je tu ďalšia Letná bratislavská univerzita seniorov

Prpravila: Lucia Čížová v spolupráci so sekciou sociálnych vecí

Leto sa každoročne spája s Letnou bratislavskou univerzitou seniorov. Tento rok hlavné mesto v spolupráci s Univerzitou Komenského v Bratislave a Centrom ďalšieho vzdelávania organizuje už 13. ročník tohto podujatia. Zaujímavé prednášky sú pripravené od pondelka 31. júla do štvrtka 3. augusta vždy od 9:30 do 11:00 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca. Projekt je financovaný hlavným mestom a tak ako každoročne – pre bratislavských seniorov je účasť bezplatná.

Tento ročník sa bude niesť opäť v témach hudby, architektúry a bývania či bezpečnosti. V prvý deň podujatia je pripravená

hudobná prednáška klaviristky a pedagogičky Xénie Jarovej s názvom Klavírne osudy na pozadí histórie bratislavského hudobného školstva. Účastníci sa dozvedia viac o významných hudobných osobnostiach Deziderovi Laukovi, Michalovi Vilecovi a Alexandrovi Moyzesovi. Prednáška bude spojená so živými ukážkami klavírných diel týchto autorov. Na druhý deň univerzity sa vo svojej prednáške Architektúra a bývanie v Bratislave v 19. a začiatkom 20. storočia pozrie lektorka Lenka Vargová na premeny Bratislavy v druhej polovici 19. storočia – aké architektonické slohy boli populárne, ako sa menila infraštruktúra mesta a aké typy stavieb v tomto období vznikali. Účastníci sa tiež dozvedia o meniacom sa štandarde bývania. Počas tretieho dňa prevedie seniorov preventistka Mestskej polície Nicol Stanová základmi bezpečnosti. A oboznámi ich tiež s nástrahami nielen na sociálnych sieťach, ale najmä vo verejných priestoroch či s informáciami, na koho sa v danej situácii obrátiť. Zameria sa aj na situácie z bežného života a uvedie príklady z praxe, ktoré riešila Mestská polícia Bratislava.

KOMUNITA: JA, TY = MY

Keďže v našom meste existuje množstvo rôznorodých komunit, Letná bratislavská univerzita seniorov sa bude venovať aj tejto téme. Lektorka a psychoterapeutka Monika Novosádová pripravila kombináciu

prednášky (bude v českom jazyku) s názvom Komunita: ja, ty = my a otvorenej diskusie v menších skupinách s praktickými príkladmi komunitných aktivít. Bude vytvorené rešpektujúce prostredie – každý sa sám rozhodne, či sa chce zapojiť do otvorenej diskusie alebo len počúvaním naberať nové znalosti napríklad o tom, čo nám môže komunita dať a ako v nej rozvíjať vzťahy.

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

Minulý rok boli po prvýkrát okrem hlavných prednášok pripravené prihláseným účastníkom aj sprievodné podujatia. Vzhľadom na pozitívny ohlas budú v programe s menšími obmenami aj tento rok. Každý deň sa účastníci budú môcť zúčastniť na prehliadke Primaciálneho paláca s profesionálnym sprievodcom, a to v čase od 11:00 do 12:00 (s maximálnym počtom 35 účastníkov, prihlasovanie bude prebiehať na mieste v deň prehliadky so zápisom do prezenčnej listiny). Po skončení prednášok v čase 11:00 – 12:30 zase dostanú priestor proseniorské organizácie i Mestská knižnica Bratislava, ktoré budú informovať o svojich aktivitách, o pripravovaných akciách a projektoch. Projekt Poradňa zdravia príde predstaviť Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava. Účastníci si budú môcť nechať vyšetriť cholesterol a krvný tlak aj s odborným poradenstvom.

PRÍSTUPNOSŤ PODUJATIA

Mesto má záujem o to, aby podujatie bolo každý rok prístupnejšie čo najväčšiemu počtu starších obyvateľov Bratislavy a aby zdravotné znevýhodnenie nepredstavovalo prekážku účasti na Letnej bratislavskej univerzite seniorov. Minulý rok boli prvýkrát videá z prednášok aj s titulkami a účastníkom, ktorí to potrebovali, sa poskytl indukčný slučky. Tento rok by organizátori radi upozornili na to, že podujatie je prístupné aj osobám s pohybovým znevýhodnením. Viac informácií o prístupnosti podujatia nájdú účastníci v prihláške alebo sa môžu obrátiť priamo na Ingrid Tomešovú zo sekcie sociálnych vecí (telefonicky +421 904 213 842 alebo e-mailom ingrid.tomesova@bratislava.sk).

Prihlasovanie na podujatie je možné iba online, cez prihlasovací formulár na webe www.cdv.uniba.sk/utv/lbus2023 alebo na telefónnom čísle 0911 717 714 na Univerzite tretieho veku, kde seniorom radi pomôžu s prihlasovaním a zodpovedia všetky ich otázky.

Program proseniorských organizácií

STÁLE DOBRÍ, n. o.

www.staledobri.sk

► **Streda 12. 7. 2023,**

17:00 / Záhrada Domu Albrechtovcov, Kapitulská 1

Hudobný večer so Zuzanou Homolovou a Milošom Železnákom (vstup 3 eurá)

► **Štvrtok 13. 7. 2023**

10:00 / Sad Janka Kráľa, stretnutie pri soche Janka Kráľa

Rozprávanie o bylinkách so Zuzanou Lisou (vstup voľný)

► **Pondelok 14. 8. 2023**

10:00 / Stretnutie pod UFO-m

Prechádzka mestom – Sad Janka Kráľa so sprievodkyňou Evou Čubríkovou (vstup voľný)

► **Utorok 22. 8. 2023**

15:00 / GMB – Mirbachov palác, Františkánske námestie 11

Výklad na výstave Pozri, Prešporok! s lektorom Vladislavom Malastom (vstup 3 eurá)

DIVADLO SELAVI

www.divadloselavi.sk

► **Štvrtok 20. 7. 2023**

17:00 / Dom kultúry, Rytiarska 2, Devín

Literárno-hudobné pásmo: Leto a my

► **Štvrtok 24. 8. 2023**

19:00 / Staromestské centrum kultúry a vzdelávania, Zichyho palác, Ventúrska 9

Uzlíky priateľstva – divadelná hra zo súčasnosti

KLUB LUNA SENIOR FRIENDLY, O. Z.

www.klubluna.sk

► **Sobota 22. 7. 2023**

od 13:00 / Medická záhrada, vchod z Poľnej ul.

Spolu a naplno – pri príležitosti Svetového dňa starých rodičov a seniorov. Medzigeneračné pohybové aktivity (senior fitness, severská chôdza), besedy (na témy: Ako byť fit v seniorskom veku, Cestovanie pre všetkých) a sprievodné podujatia (tvorivé dielne, poradenstvo v oblasti financií a zdravého životného štýlu). Vstup voľný

► **Nedeľa 23. 7. 2023**

od 10:30 / Medická záhrada, vchod z Poľnej ul.

Spolu a naplno. Medzigeneračné pohybové aktivity (seniorské tai chi, posilňovanie s odporom, ako nespádnuť), besedy (na témy Imunita a trávenie, Finančné podvody) a tiež sprievodné podujatia ako v sobotu. Vstup voľný

MOSTY POMOCI

Fedinova 6, Petržalka

► **Staráte sa o seniora v domácnosti?**

Ponuka stretnutí a prednášok pre neformálnych opatrovateľov. Témy a termíny vo facebookovej skupine Mosty pomoci a na www.mostypomoci.sk.

What you should know about living in the city. Selection of texts from the journal in the English language

New public spaces have been opened

At the end of June the city opened the reconstructed Freedom Square and Družba fountain. It had been 16 years since the fountain last gushed water, but now children and adults can enjoy it again. At the beginning of July the reconstructed Gamekeeper's house on Pekná cesta was opened. And final touches are being done in other lively places, e.g., Motýlia lúka in Dúbravka and the inner block Poľská-Justičná in the Old Town.

► See pages 4–7

What can you experience in the city during summer?

There are many interesting cultural events in the city over the next few days. At the end of June the city's largest and oldest multi-genre festival Culture Summer has started (to see the programme visit at www.kulturneieto.sk). We are also looking forward to the Coronation Festival, new exhibitions at the Bratislava City Gallery or the Jewish Community Museum, or you can cool off at the city swimming pools - buy tickets online at www.kupaliska.bratislava.sk.

► See pages 8–11, 36–48

Try Streets to Play

In Bratislava, more than 85,000 children a day go to kindergarten, primary or secondary school – including children who have recently arrived from Ukraine or other countries. In order to improve the safety of the streets around schools and to introduce so-called school streets near schools, a one-day festival called Streets to Play will take place on 26 August (Vazovova Primary School), 8 September (Biskupická Primary School), 9 September (Budatínska Primary School), 23 September (Nevädzová Primary School) and 1 October (Malokarpatské námestie Primary School).

► See page 15

Safety in the streets

The city is thinking about the safety of the residents in the streets. That is why they started to use body cameras in the municipal police forces. Working with them is the norm and brings a number of benefits, not only for the protection of police officers, but also the people who are being targeted. Night Aid volunteers are also going out into the field again to help young people, for example, by charging their phones, providing information or giving them a drink.

► See pages 16–17

Street repairs

There is intensive work in many places in the city. In addition to the ongoing works on the extension of the Petržalka tram line, the repairs also concern Harmincová Street (where during the second stage of the works the traffic is redirected to two new lanes near the winter stadium, which were built in the first stage), as well as other streets. Also, the city launched the Not for a Minute campaign to educate drivers not to park their cars in bike lanes - not for a minute.

► See pages 20–21

Join the mosquito hunt!

Bratislava prepares for the mosquito season all year round. For a third year, the City will be using BTI-based selective biological larvicide, which has to be applied at the time larvae hatch from their eggs. The city has also decided to distribute BTI tablets to residents of family houses (you can find them in the front office of the New Town Hall and in selected city districts), which you can use in your gardens.

► See page 24

The new city website, www.bratislava.sk, is now available in English.

Що варто знати про життя у місті? Добірка текстів з журналу українською мовою

Відкриваються нові громадські місця

Наприкінці червня місто відкрило оновлену площу Свободи (Námestie slobody) та фонтан "Дружба". Вода з нього полилася вперше за 16 років і вже радує дітей та дорослих. Крім того, на початку липня відкрилася оновлена Горарень на Пекній цесті (Pekná cesta). А в інших "Живих місцях" - Мотиля лука (Motýlia lúka) на Дубравці та кварталі Польська-Юстична у Старому місті - завершуються останні штрихи.

► **Більше на стр. 4 – 7**

Що можна побачити влітку в місті

Протягом наступного періоду ми очікуємо багато цікавих культурних подій у місті. Наприкінці червня розпочався найбільший і найстаріший мультижанровий фестиваль міста "Культурне літо", з програмою якого можна ознайомитися на сайті www.kulturneeto.sk, але також відбудуться коронаційні урочистості, нові виставки в Братиславській міській галереї та Музеї єврейської громади, а також можна охолодитися в міських басейнах - квитки можна придбати онлайн на сайті www.kupaliska.bratislava.sk.

► **Більше на стр. 8 – 11, 36 – 48**

Спробуй "Вулиці для грання"

У Братиславі понад 85 000 дітей щодня ходять до дитячого садка, початкової або середньої школи - в тому числі діти, які нещодавно приїхали з України або інших країн. З метою підвищення безпеки вулиць навколо шкіл та запровадження так званих шкільних вулиць біля шкіл було створено одноденний фестиваль "Вулиці для грання", який відбудеться 26 серпня (початкова школа Вазовова (Vazovova), 8 вересня (початкова школа Біскупічка (Biskupická), 9 вересня (початкова школа Будатінська (Budatínska), 23 вересня (початкова школа Неведзова (Nevädzová) та 1 жовтня (початкова школа Малокарпатське наместіє (Malokarpatské námestie).

► **Більше на стр. 15**

Безпека на вулицях

Місто думає про безпеку мешканців на вулицях. Саме тому в міській поліції почали використовувати нагрудні камери. Робота з ними є стандартною і приносить багато переваг, не тільки для захисту поліцейських, а для людей, яких вони захищають. Волонтери "Нічної допомоги" також виходять на вулиці, щоб допомогти молодим людям, наприклад, зарядити телефон, надати їм інформацію або з дотримання питного режиму.

► **Більше на стр. 16 – 17**

Ремонти вулиць

Крім поточних робіт з продовження трамвайної лінії Петржалка, ремонтні роботи також охоплюють вулицю Гармінцова (де під час другого етапу робіт рух транспорту перенаправляється на дві нові смуги біля льодового катка, які були побудовані в рамках першого етапу), а також інші вулиці. Крім того, місто розпочало кампанію "Ні на хвилину", щоб навчити водіїв не паркувати свої автомобілі на велодоріжках - ні на хвилину.

► **Більше на стр. 20 – 21**

Долучайтесь до полювання на комарів

Братислава готується до сезону комарів цілий рік. Вже третій рік місто використовує селективний біологічний ларвіцид на основі BTI, який обов'язково потрібно застосовувати в той час. Місто також вирішило роздати мешканцям приватних будинків таблетки BTI (їх можна знайти у фронт-офісі Нової мерії та в окремих районах міста), щоб вони могли використовувати їх на своїх подвір'ях.

► **Більше на стр. 24**

Інформацію українською мовою можна знайти на офіційному сайті міста www.bratislava.sk.

Za preklad do ukrajinského jazyka ďakujeme tľmočníčke Veronike Baranchuk z Ligy za ľudské práva.

BRATISLAVSKÉ KULTÚRNE LETO

Celý program **48. letného multižánrového mestského festivalu**
vrátane zapojených mestských častí nájdete na weboch

www.kulturneieto.sk

www.bkis.sk

www.inba.sk

SAD JANKA KRÁĽA

Ranná joga v Sade Janka Kráľa

Ranné cvičenie na trávinatej ploche pri amfiteátri, ktoré vám posilní svaly, prečistí myseľ a rozbehne dych. Treba si priniesť vlastnú podložku. Vstup voľný.
Pondelky od 3. 7. do 4. 9., 7:30 – 8:45

Rodinné dopoludnia v Sade

Divadelné predstavenia a koncerty pre deti, ktorých súčasťou sú tvorivé výtvarné workshopy po ukončení programu na pódiu. Vstup voľný.
Nedele 9. 7., 16. 7., 23. 7. a 13. 8., 10:00 – 12:00
(10:00 – divadelné predstavenie,
10:00 – 12:00 – kreatívny priestor pre deti)

9. 7. 2023

Vlčie oko

Divadlo Š. E. M. / Bábkové rozprávanie o chlapcovi a vlkovi, o hľadaní nového domova a o tom, ako nám príbehy môžu pomôcť otvoriť oči (od 8 r.)

16. 7. 2023

Pesničkohry s Mirom Jilom

Jedinečný koncert, pri ktorom sú pesničky prepájané hrami

23. 7. 2023

Udatná posádka

Divadlo Žihadlo / Dobrodružný príbeh troch zvieratiek o ich lete v balóne

13. 8. 2023

Líza, mačka z Trojice

Divadlo TUŠ (Piešťany) / Bábková inscenácia na motívy knihy Jána Uličianskeho. Po nej (o 11:00) bude nasledovať hip-hopový workshop (pre deti do 10 r.)

Mladí v Sade

Pódium v Sade bude patriť hudbe mladých, ktorí sa zapojili do výzvy Mladí v Sade cez Open Call BKIS. Užite si jazz, indie, rock, pop, rap aj DJ sety.
Piatky 7. 7., 14. 7., 21. 7., 11. 8. a 25. 8.
20:00 a 21:00 / kultúrna scéna

Cestovateľské kino

Zážitky profesionálnych cestovateľov a autorov nevšedných cestovateľských počínov, ktorí možno zatiaľ ostávajú verejnosti neznámi. Vstup voľný.
Stredy 12. 7., 19. 7., 26. 7. a 16. 8.
20:30 / kultúrna scéna

12. 7. 2023

Kolumbia – krajina, z ktorej sa vám nechce odísť

Uvádza: Veronika Kapcová Balážiová

19. 7. 2023

Naprieč Novým Zélandom

Uvádza: Milada Mili Konečná

26. 7. 2023

Omán – ozajstný klenot Arábie

Uvádza: Juraj Kordík

16. 8. 2023

Malorka a Ibiza na bicykli

Uvádza: Tamara Zajacová

CVIČKO POD MOSTOM LANFRANCONI

PO-cvič

Cvičenia pod vedením trénera Romana Göröga zamerané na správnu techniku prevedenia, rozvoj sily, kondície, koordinácie. Tréninové jednotky budú

organizačne vedené kruhovou formou, na stano-
vištiach, kde budú ľudia cvičiť individuálne alebo
vo dvojiciach. Vstup voľný.

Pondelky od 3. 7. do 4. 9., 18:00 – 19:00

KLARISKY

Sobota 22. 7. 2023

13:00 – 18:00

SWAP v Klariskách

Príďte si obnoviť šatník. Prineste pekné a čisté oblečenie, ktoré už nenosíte (maximálne 1 tašku

oblečenia). Zo SWAP-u si môžete zobrať neobmedze-
né množstvo oblečenia. Vymieňa sa dámske,
pánske a detské oblečenie, topánky a doplnky.
Vstupné: minimálne 5 kusov pekného a čistého
oblečenia.

Streda 26. 7. 2023

16:00

Medzinárodný mládežnícky hudobný festival II. a Bratislava Cantat I.

Tradičné letné festivaly pre spevácke zbory a orchestre, ktoré interpretujú prevažne zborovú a orchestrálnu hudbu. Ide o štvordňové festivaly. Viac info o ostatných dňoch a miestach festivalov: www.choral-music.sk Vstup voľný

Piatok 28. 7. 2023

21:00 – 00:00

Saints vs Sinners: Silent disco v Klariskách

Pravá klubová atmosféra. Dvaja DJ-i zahrajú svoje večerné sety a návštevníci si môžu na svojich slúchadlách vybrať, ktorá hudba ich viac láka do tanca. Vstup voľný

RÓMEROV DOM

Mesiac autorského čítania

Najväčší stredoeurópsky literárny festival bude prvé dva júlové týždne v Bratislave a predstaví to najlepšie z nórskej literatúry. Okrem severskej krimi čaká návštevníkov aj stretnutie s víťazmi medzinárodných cien. Viac na: www.autorskecitanie.sk Vstup voľný.

Do stredy 19. 7. 2023, 19:00 – 21:00

a jeho hosťami. Vhodné pre nevidiacich. Vstup voľný.

Stredy 19. 7. a 30. 8. o 18:00**Bratislavský kvíz**

Príďte si zasúťažiť a overiť svoje vedomosti o Bratislave. Moderátor Ludwig Bagin a sprievodca Martin Záni prezradia veľa zaujímavostí o meste a jeho histórii. A bude sa súťažiť o zaujímavé ceny. Hlasovanie bude prebiehať cez mobilnú aplikáciu Ďalej. Vstup voľný

Stredy 2. 8. a 16. 8. o 18:00**Rande s mestom podcast – naživo**

Budte pri živom nahrávaní podcastu nielen o dejinách Bratislavy s moderátorom Ludwigom Baginom

LETNÁ ČITÁREŇ U ČERVENÉHO RAKA

Diskusia pre dušu

Séria diskusií na tému duševného zdravia a podporných zdravých komunit s moderátorom Martinom Staňom a psychologmi z Ligy za duševné zdravie. Tlmočené do posunkového jazyka a vhodné aj pre nevidiacich. Vstup voľný

Štvrtky, vždy o 18:00

predsudkami a stereotypmi.

Kapacita obmedzená, registrácia: www.tootoot.fm**Štvrtky, vždy o 18:00****20. 7. 2023****Duševne zdravé komunity****17. 8. 2023****Duševne zdravé prostredie škôl****13. 7. 2023**

Život v náhradnej rodine očami adoptovaného dieťaťa – Dominika a Natália
Život v chudobe – Marcel

10. 8. 2023

Život národnostnej menšiny na Slovensku – Andrii a Andrea
Život v chudobe – Marcel

24. 8. 2023

Život náboženskej menšiny na Slovensku – Venus
Život národnostnej menšiny na Slovensku – Andrii a Andrea

Živá knižnica

Príďte si vypočuť príbehy „živých kníh“ – ľudí, ktorí čelia znevýhodneniu alebo sa konfrontujú s určitými

MESTSKÉ HRADBY

Kultúrne večery na hradbách

Tešiť sa môžete na komorné koncerty, umenie slova, DJ sety i premietania filmov. Zážitok vám spríjemnia aj výrobky bratislavských vinárov. Vstup voľný.

Piatky 22. 7. a 25. 8. 2023**18:00 (filmové predstavenie o 20:30)****22. 7. 2023**

Koncert hudobnej skupiny Silky Džon, DJ set producenta elektronickej hudby BULP a film Miluj svojho robota

25. 8. 2023

Kabaret Kúziel: Nevidíte? No vidíte!, koncert Davida Szaboa Tria + hostí a film Navždy mladí

NÁDVORIE BIELA

Zelená Biela

Tichá divočina, v ktorej spomalíte a budete si môcť vychutnať kontrast medzi prírodou a mestom. Zvuky prírody a vizuálny zážitok vás na chvíľu

prenesú do sveta za hranice Starého Mesta.

Budete si môcť zahrať šach alebo si len tak oddýchnuť v príjemnom chládku.

Denne celý júl a august, 10:00 – 20:00

ĎALŠIE SCÉNY A PODUJATIA

VIVA MUSICA! FESTIVAL

19. ročník najväčšieho letného hudobného festivalu v Bratislave v zastúpení slovenských i zahraničných umelcov na rôznych miestach v Bratislave. Viac na s. 30.

**Štvrtok 29. 6. 2023
– streda 17. 8. 2023**

Viac info: www.vivamusica.sk
www.facebook.com/vivamusicafestival

HORTUS ARTIS

4. ročník hudobného festivalu zameraného na klasickú hudbu v podmanivom prostredí historického centra Bratislavy. Odkazuje na jedinečnú tradíciu pestovania komornej hudby v meštianskej Bratislave v 19. a 20. storočí.

Miesto: Záhrada Domu Albrechtovcov, Kapitulská 1, koncerty vždy v nedele so začiatkom o 18:00

**Nedeľa 2. 7. 2023
– nedeľa 10. 9. 2023**

Viac info a celý program:
www.facebook.com/hortusartis.sk
www.albrechtforum.com

LETNÉ SHAKESPEAROVSKÉ SLÁVNOSTI

Najstaršia a najväčšia divadelná prehliadka pod šírým nebom v Európe, zameraná na uvádzanie diel Williama Shakespeara. Predstavenia sa uskutočnia na nádvorí Bratislavského hradu o 20:30 (vstup do hľadiska od 20:00).

**Utorok 4. 7. 2023
– nedeľa 6. 8. 2023**

Viac info: www.wshakespeare.sk
www.facebook.com/Letne-shakespearevskeslavnosti

10. 7. – 17. 7. 2023

Hamlet

20. 7. – 22. 7. 2023

Bouře

24. 7. – 27. 7. 2023

Dvaja páni z Verony

30. 7. – 1. 8. 2023

Macbeth

3. 8. – 6. 8. 2023

Komédia omylov

LITERÁRNE SALÓNY V ČITÁRNI POD LIPOU

Ostrov street poesy uprostred Starého Mesta v átriovej záhrade vydavateľstva Pars Artem (Tolstého 9). Vhodné pre nevidiacich. Vstup voľný. Čas: 18:00 – 19:00

**Piatok 21. 7., utorok 1. 8.
a štvrtok 31. 8. 2023**

Viac info: www.bkis.sk

KATEDRÁLNY ORGANOVÝ FESTIVAL BRATISLAVA

14. ročník medzinárodného festivalu interpretov organovej hudby, pod záštitou bratislavského arcibiskupa metropolitu Mons. Stanislava Zvolenského.

Miesto: Dóm sv. Martina, Rudnayovo nám. 1, vo štvrtky so začiatkom o 19:30

**Štvrtok 27. 7. 2023
– štvrtok 7. 9. 2023**

Viac info: www.facebook.com/kof.bratislava

27. 7. 2023

From Bach to Reger

M. Perucka (husle) – PL, Roman Perucki (organ) – PL / J. S. Bach, G. F. Händel, F. Mendelssohn, J. Rheinberger, M. Reger

3. 8. 2023

Il Festival Sinfonico Italiano

T. Mazzeletti – IT / M. E. Bassi, F. Germani, G. Rosetta, P. A. Yon

10. 8. 2023

Vigilia for flute and organ

H. Bartošová (organ) – CZ, H. Hána (flauta) – CZ / P. Eben, L. Trapp, J. K. Kuchař, B. Marcelllo, B. Martinů, W. Held, Z. Pololánik, O. Ravanello

17. 8. 2023

In Paradisum

S. Lastra – ES / J. G. Rheinberger, H. Mulet, F. Teixidó, E. Torres, L. Mariani, J. C. Vogler, P. Planyavsky, M. H. Bonis, J. Guridi, D. Arquimbau, M. Castillo

24. 8. 2023

Organ Inspirations

M. Harris – GB / K. Leighton, W. Byrd, J. S. Bach, H. Statham, J. MacMillan, A. Hollins, W. Walton

31. 8. 2023

Symphonisch mit Flötenuhr

M. Eichenlaub – DE / H. Fryklöf, J. Haydn, M. Reger, S. Karg-Elert

BRATISLAVSKÉ KORUNOVAČNÉ DNI

Tri dni veľkolepých osláv na počesť práve korunovaného panovníka.

Hlavný program je približne 200-členný korunovačný sprievod vo vyšperkovaných historických kostýmoch ulicami Starého Mesta. Tento rok to bude pripomienka korunovácie Leopolda II. V sprievode budú zastúpené slovenské a české skupiny historického šermu, ako aj historického divadla a tanečné skupiny. Sprievod skončí na Hlavnom námestí. Viac na str. 12.

**Piatok 28. 7. 2023
– nedeľa 30. 7. 2023**

Viac info: www.visitbratislava.com

WORLD MUSIC FESTIVAL

**Streda 17. 8. 2023
– sobota 20. 8. 2023**

8. ročník medzinárodného festivalu world music, ľudovej hudby, etnojazzu a fúzií s inými žánrami. Na otváracom koncerte na Hviezdoslavovom námestí spolu s exotickou kreolskou hudbou **Ti'kaniky** z ostrova Reúnion vystúpi aj populárna slovenská skupina **La3no Cubano**. Na koncertoch v Klariskách sa predstavia **Ondro a kamaráti**, **Duo Ruut**, **López – Barbas**. Špeciálnymi koncertami budú klubové Dance Párty vo V-klube (nielen pre mladých divákov), v rámci ktorých sa predstaví **Fanfara Station** – netradičná dychovka spojená s elektronikou, tuniskými rytmiami, prinesú nefalšovanú africkú energiu. V rámci showcase koncertov sa v Teatro Colorato predstavia pozoruhodné slovenské projekty – vokálna skupina **Neha!** a **Dis is Markéta**.
Miesto: V-klub, Nám. SNP 12; Teatro Colorato, Františkánske nám. 2; Hviezdoslavovo nám.; Koncertná sieň Klarisky, Klariská ul.

Viac info: www.worldmusicfestival.sk
www.facebook.com/worldmusicfestivalbratislava

Piatok 18. 8. 2023

18:30 / Hrad Devín, Muránska ul.

Tribute fo Freedom – Pocta slobode

14. ročník podujatia je oslavný, má podtitul: Všetko najlepšie, legendy! Pripomenie životné jubileá umelcov česko-slovenskej a slovenskej hudobnej scény. Tešiť sa možno na koncerty Olympicu, Petra Lipu, Janka Lehotského a Pavla Hammela.

Sobota 19. 8. 2023

18:00 – 22:00 / altánok na Hviezdoslavovom nám.

Galavečer divých makov

Multižánrová prehliadka rómskej kultúry a umenia v podaní nadaných rómskych detí. Návštevníkov čaká divadelné predstavenie pod vedením režisérky Nadi Uherovej a trojhodinová zmes hudby, spevu a tanca pod vedením primášky Barbory Botošovej. Vstup voľný

L'ETAPE SLOVAKIA BY TOUR DE FRANCE

**Sobota 19. 8. 2023
– nedeľa 20. 8. 2023**

Oficiálne podujatie cyklistických pretekov Tour de France na Slovensku.

Je to súťažné podujatie pre amatérskych jazdcov a zároveň poskytuje bezpečné a príjemné prostredie bez premávky pre ostatných, ktorí by chceli objaviť slovenské cesty a absolvovať túto magickú trať.

Registrácia: www.slovakia.letapebytourdefrance.com/registration Viac na str. 31.

EXPEDÍCIA SÚČASNÉHO UMENIA DOM 2023: ZÁHRADA²

**Piatok 25. 8. 2023
– pondelok 28. 8. 2023**

Súčasnú umenie zo Slovenska, Česka a Maďarska, ktoré reaguje na aktuálne mestské výzvy. Prídte objaviť záhady záhrady: sochy, objekty, inštalácie, výstavu fotografií, projekciu, zvukové intervencie, ale i hudobné vystúpenia a workshopy.

Miesto: Prüger-Wallnerova záhrada, Nekrasovova 1

Viac info: www.bkis.sk

UPRISING 2023

**Piatok 25. 8. 2023
– sobota 26. 8. 2023**

16. ročník letného festivalu, ktorý prinesie obrovské hudobné a vizuálne zážitky. Z line up-u sú známe mená: **Dizzee Rascal** (UK),

Barrington Levy (JAM), **Steel Pulse** (UK), **Asian Dub Foundation**

(UK), **L'Entourloop** (UK), **Camo & Krooked** (AT), **Congo Natty** (UK),

Macka B (UK), **Medial Banana** (SK), **Para** (SK),

Gleb (SK), **Idea** (CZ) a ďalší.

Miesto: Zlaté piesky, v piatok od 12:00, v sobotu od 11:00.

Viac info: www.uprising.sk

www.facebook.com/uprisingfestivalofficial

DNI MAJSTROV ÚUV

**Sobota 2. 9. 2023
– nedeľa 3. 9. 2023**

33. ročník festivalu ľudovej kultúry a remesiel z regiónov Slovenska opäť prinesie krásu ľudových krojov, hudbu, spev, ale aj kvalitnú tradičnú kuchyňu.

Neodmysliteľnými sprievodnými aktivitami festivalu budú Škola remesiel a bohatý hudobný kultúrny program.

Miesto: Hviezdoslavovo námestie, Rybné námestie, Panská ul.

Viac info: www.uluv.sk

**Hlavné námestie
Bratislava**

**Piatok 14. JÚL
2023**

14:00 – 22:00

**FRANCÚZKY TRH
KONCERTY**

**LUCIA BUJNOVÁ
S KAPELOU
SPIEVAM PO
FRANCÚZSKY**

FRANCÚZSKY DEŇ

Piatok 14. 7. 2023

Viac info: www.institutfrancais.sk

Uskutoční sa už po jedenástykrát pri príležitosti francúzskeho štátneho sviatku – výročia Dobytia Bastily. Na Hlavnom námestí sa návštevníci budú môcť poprechádzať po francúzskom trhu. Desiatky stánkov ponúknu od 14:00 občerstvenie v podobe dezertov, syrov či nápojov. Bezplatný kultúrny program prinesie hudobné vystúpenia a koncerty. Predstavia sa víťazi spevackej súťaže vo francúzskom jazyku Spievam po francúzsky, ako aj šansonierka Lucia Bujnová so svojím kvintetom.

LETNÉ KINO LUMIÈRE POD PALMOU

Štvrtok 29. 6. 2023
– štvrtok 31. 8. 2023

Viac info: www.kino-lumiere.sk

Kino Lumière tento rok po prvýkrát spúšťa letné kino, premietañ bude v Novej Cernovke pod názvom Lumière pod Palmou. Spravidla dvakrát do týždňa ponúkne pestrý filmový program, premiérovo sa tu dostane aj divácky obľúbený letný projekt Európske filmy za Euro. (V Novej Cernovke tento projekt začne od 19. 7.) Kino Lumière bude počas leta premietañ aj v priestoroch Slovenskej národnej galérie.

Miesto: Nová Cernovka, Račianska 78

KONCERTY

Streda 12. 7. 2023

20:00 / Zichyho palác, Ventúrska 9

Pospíš – Sillay – Dugovič + špeciálny hosť

Výnimočná zostava hudobníkov a dlhoročných priateľov zahrá výber toho najlepšieho z diskografie dvojice Robert Pospíš & Martin Sillay v intímnych aranžmánoch

Piatok 4. 8. 2023

19:00 / Zrkadlová sieň Primaciálneho paláca, Primaciálne nám.

Večer komornej hudby: Hviezdy zajtrajška

R. Ward (svetoznámy americký dirigent, klavirista, pedagóg) so študentmi z Los Angeles, A. Patkoló (koncertný majster) / W. A. Mozart, L. van Beethoven, J. Lanier / Vstup voľný

DIVADLO

Štvrtok 13. 7. 2023

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Deň radosti (v 21. storočí)

Hra inšpirovaná legendárnym dielom Milana Lasicu a Júliusa Satinského. Réžia: K. Vosátko

Nedeľa 23. 7. 2023

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Krvavé peniaze

Heather Brothers / MÚZA TEATRO / Spočiatku ironická spoločenská komédia sa zmení na mrazivý thriller. Réžia: M. Spišák

Pondelok 24. 7. 2023

20:30 / nádvorie Zichyho paláca, Ventúrska 9

Lahostajňa: Čaj u pána senátora

I. Stodola, M. Feldbauer / Satirická tragikomédia s prvkami humoru, frašky a zábavnej veselohry

Utorok 11. 8. 2023

20:30 / nádvorie Zichyho paláca, Ventúrska 9

Divadlo bez masky: Vyučovanie dony Margarity

R. Athayde, M. Záchenská / Satirická monodráma, v ktorej sa divadelná sála mení na školskú triedu a publikum na žiakov

Pondelok 21. 8. 2023

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Shirley Valentine

W. Russell, M. Vajdička / Bravúrne a s humorom vyzprávateľný príbeh ženy, žijúcej dlhé roky v manželstve, z ktorého sa už dávno vytratila iskra. Účinkuje: Z. Studenková

20:30 / nádvorie Zichyho paláca, Ventúrska 9
GUNA GU: Vážení susedia, zamykajte vchod

V. Klimáček / Čierna komédia o Bratislave

Utorok 22. 8. 2023

20:00 / Divadlo GUNA GU, Františkánske nám. 7

Horúce leto 68

V. Klimáček / Historická komédia o tom, ako chuť sloboda

Piatok 25. 8. 2023

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Už nikdy ti nenaletím

Skvelá komédia S. Moncadu v režii M. Spišáka

Pondelok 28. 8. 2023

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Staré dámy

P. Mangor Kvammer, T. Nag, J. Arne Sæ grov, P. Inge Torkelsen, J. Nvota / Dve excelentné herečky nás vovedú do sveta, kde sa najprv nič neodpúšťa. Humor je však ozajstná univerzita tretieho veku

PRE DETI

Nedeľa 16. 7. 2023

16:00 / BIBIANA, Panská 41

Bubáci

Pútavé scénické čítanie z rovnomennej knižky pre deti v podaní študentov VŠMU (od 5 r.). Program na objednanú cez rezervačný systém na www.bibiana.sk

Streda 19. 7. 2023

10:00 / nádvorie Zichyho paláca, Ventúrska 9

Rozprávky z kráľickej nory

Divadlo Praktikábel / Spoznáte všetkých, ktorí celú noru držia pohromade (od 6 r.)

Štvrtok 20. 7. 2023

10:00 / BIBIANA, Panská 41
Nenásytná húsenička

Čítanie a tvorenie s knižkou E. Carleho, deti spoznávajú rôzne druhy ovocia, učia sa počítať a odhaľujú zákonitosti prírody (od 18 mesiacov v sprievode dospelého). Program iba na objednávku cez rezerváčny systém na www.bibiana.sk

Sobota 29. 7. 2023

10:00 / BIBIANA, Panská 41
Rodinný erb – osobný znak

Sprievodný kreatívny program a objavovanie histórie počas Bratislavských korunovačných dní 2023 (od 5 do 15 rokov). Program iba na objednávku cez rezerváčny systém na www.bibiana.sk

Streda 2. 8. 2023

10:00 / nádvorie Zichyho paláca, Ventúrska 9
Ja a moja sestra

Divadlo MaKiLe / Mať sestru je hrozná otrava, kým sa nerozhodne utiecť z domu (od 3 r.)

Streda 16. 8. 2023

10:00 / nádvorie Zichyho paláca, Ventúrska 9

Kufřík

Kufřík Theatre Fortissimo / Hovorený variant programu Kufor a stretnutie s pantomímou (od 3 r.)

18:00 / Letná čítareň U červeného raka, Michalská 26
Od knihy k divadlu

Užite si rozprávkový večer s celou rodinou. Vytvoríte si aj spomienkové predmety ako napríklad záložky do knihy

Streda 23. 8. 2023

10:00 / nádvorie Zichyho paláca, Ventúrska 9

Osmijankove rozprávky

BBD / Ako Osmijanko vylieči Osamelú princeznú (od 3 r.)

LITERATÚRA

Štvrtok 13. 7. 2023

17:00 / Letná čítareň U červeného raka, Michalská 26
Anežka

Čitateľský klub, ktorý sa v júli nesie v znamení témy Rodina, predstaví knižku V. Hanišovej

Utorok 18. 7. 2023

17:00 / Letná čítareň Medická záhrada, vchod z Poľnej ul.

Komu dám svoju nehu

Hudobno-poetické pásmo venované poetke M. Haľa-movej. Účinkujú: E. Golovková (gitara) a J. Gallovič (prednes)

Utorok 25. 7. 2023

17:00 / Letná čítareň Medická záhrada, vchod z Poľnej ul.

Zdena Grúberová

Čítanie v trávě s teatrológom K. Mišovicom o knihe venovanej legendárnej herečke. Číta P. Dubayová

Utorok 25. 7. 2023

18:00 / Letná čítareň U červeného raka, Michalská 26

Bratislavské vydanie: Bratislavská

bohéma a DAV

O umeleckých skupinách prvej polovice 20. storočia s M. Vaššom a M. Habajom. Moderuje T. Hučko

Piatok 11. 8. 2023

18:00 / Letná čítareň U červeného raka, Michalská 26

Bratislavské vydanie: Literárne krajiny

Bratislava

Diskusia so spoluautormi jedinečnej monografie Literárne krajiny Bratislavy. Moderuje: M. Hvorecký

Streda 23. 8. 2023

18:00 / Letná čítareň U červeného raka, Michalská 26

Knižná revue live: Krvavé sonety

Literárno-hudobný podvečer Slovenského literárneho centra. Hostia: J. Minahan (írsky básnik a prekladateľ) a F. Bálaš (hudobník)

TANEC / ZÁBAVA

Piatok 14. 7. 2023

17:00 – 21:00 / Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21

Čaj o piatej

Do tanca hrá HS Charlie Band.

(Ďalšie termíny 18. a 25. 8. v rovnakom čase)

Utorok 15. 8. 2023

16:30 / Medická záhrada, vchod z Poľnej ul.

Tancuj s Baletným štúdiom

Príďte na tanečnú ochutnávku Baletného štúdia

M. Thierovej a zatancujte si s ním (pre deti od 7 do 12 r.)

INÉ PODUJATIA

Utorok 18. 7. 2023

17:00 / stretnutie: za vstupnou bránou Ondrejského cintorína z Ulice 29. augusta

Neznáme známe miesta:

Ondrejský cintorín

Miesto plné histórie, kde hľadáme pokoj.

Sprevádza: A. Turanská.

Registrácia: eva.kostalova@stare mesto.sk

Sobota 22. 7. 2023

10:00 – 13:00 / Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21

Obraz do vrečka

Workshop zážitkového maľovania v plenéri. Vyskúšate si, čo dokáže voda a farba na hodvábe alebo plátne. Vhodné aj pre nepočujúcich

Nedeľa 6. 8. 2023

10:00 – 16:00 / Bory Mall, Lamačská brána 6780

NAY GRAN FONDO Bratislava

Cestné cyklistické pretek pre hokejov i profikov vo formáte maratón (132 km) a polmaratón (89 km), pre deti do 12 r. sú pripravené detské cyklistické pretekky a pre najmenších do 4 r. súťaž na odrážadlách. Viac info: www.granfondobratislava.sk

Štvrtok 17. 8. – nedeľa 20. 8. 2023

Športové haly Dom športu a SHZ (Junácka 6)

Slovak Floorball Cup

Najväčší medzinárodný floorballový turnaj na Slovensku už po šiesty raz v Bratislave. Rozpis zápasov na www.slovakfloorballcup.sk

ATELIER XIII

Panská 13
www.atelierxiii.com

Otvorené:
štvrtok – nedeľa 14:00 – 18:00

Everafterlifeparty / 2. 6. – 11. 8. 2023

Samostatná výstava, zostavená z kombinácií najnovších malieb a objektov ERIKA BINDERA so staršími dielami pri príležitosti jeho nedávneho úmrtia. Názov vznikol ako hybridné spojenie slov ever after (rozprávkový koniec), after life (posmrtný život) a after party (večierok nasledujúci po nejakej spoločenskej alebo kultúrnej udalosti). Výslednej zmesi dominuje postapokalyptická téma s prvkami osobného vzťahu k motívu smrti.

Kurátorka výstavy: Lucia G. Stach.

BIBIANA

Medzinárodný dom umenia pre deti, Panská 41
www.bibiana.sk

Otvorené:
utorok, štvrtok – nedeľa 10:00 – 18:00
streda 11:00 – 19:00

Lovci znakov / 18. 5. – 3. 9. 2023

Interaktívna výstava, zameraná na najväčší objav ľudstva – písmo. Ožije v nej svet znakov, symbolov a šifier. V písme je ukrytý kus našej histórie a dejín. Vyďte sa na objavnú cestu po stopách písma, plnú fantázie a dobrodružstva.

Nominačná výstava na BIB 2023 / 22. 6. – 3. 9. 2023

Výber 10 postupujúcich ilustrátorov/ilustrátoriek reprezentujúcich Slovensko na 29. ročníku Bienále ilustrácií Bratislava. Nominácie vybrala odborná porota, ktorá pri výbere hodnotila najmä inováciu, kreativnosť, výtvarné spracovanie a vhodnosť ilustrácií pre detské publikum.

Danubiana Meulensteen Art Museum

Čunovo – Vodné dielo
www.danubiana.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 18:00
pondelok zatvorené

That's how i see it – Tak to vidím ja / 9. 6. – 3. 9. 2023

VLADIMÍRA ŽIDLICKÉHO vábila expresivita dlhodobo. Hoci čoskoro uprednostnil médium fotografie, nevzdal sa maliarskej skúsenosti šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov a s tým spätých gestických vstupov do scenérií obrazov.

Náskok / 7. 6. – 3. 9. 2023

ZOLTÁN SALAMON patril medzi silnú skupinu slovenských grafických dizajnérov, ktorí vyštudovali architektúru, ale prešli ku grafickému dizajnu. Začal ako detský ilustrátor a úpravca časopisov, postupne si prešiel všetkými disciplínami grafického dizajnu. Kurátori: Sandra Salamonová, Slovenské centrum dizajnu, Salamon Art, Palo Choma.

Obrazy / 6. 6. – 3. 9. 2023

Obrazy MIGUELA IBÁÑEZA vplývajú na diváka najprv farbou. Červenou, modrou, žltou a zelenou. Ale potom, po ataku silných sýtych farieb je čas sotva sa nadýchnuť, pretože farby znamenajú tvary, ktoré sa farbami formujú. Autor ovláda plochu obrazu tromi základnými prvkami: farbou, formou a priestorom.

Maľby piatich dekád / 10. 6. 2023 – 3. 9. 2023

Úlomky a zdrapy, košíky, konáre a vetvičky, korene, staré hračky – takéto veci tvoria repertoár, ktorý WOLFGANG HOLLEGHA používa ako svoj zdroj. Začínajúc so siedmimi základnými farbami, autor dosahuje nekonečné množstvo odtieňov a priesvitov miešaním a riedením týchto farieb počas samotného aktu maľovania.

Kurátor: Günther Holler-Schuster.

Dizajn štúdio ULUV

Dobrovičova 13
www.uluv.sk

Otvorené:
pondelok – piatok 13:00 – 18:00
vstup voľný

Pramene v premene / 14. 6. – 8. 9. 2023

Výstava sa zameriava na tradičnú textilnú tvorbu ovplyvnenú súčasnosťou. Prináša práce dvoch čerstvých absolventiek textilných ateliérov Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave – KAMILY ZUŠČÁKOVEJ a PETRY ZELISKOVEJ, ktoré reflektujú vlastné, ale aj všeobecné spoločenské tradície – napríklad tkanie či prípravu svadobnej výbavy. Kurátorka výstavy: Vanessa Drábová.

Galéria Českého centra

Český dům, Prepoštská 6
www.ceskecentrum.sk

Otvorené:
utorok – piatok 10:00 – 17:00

Česko-slovenské konfrontace, Sovinec 1986 – 1994 / 28. 6. – 31. 8. 2023

Výstava pripomenie fenomén česko-slovenských výstav organizovaných fotografom Jindřichom Štreitom, ktoré boli v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch minulého storočia veľmi pokrokové. Koncepcia konfrontácií medzi českými a slovenskými umelcami bola vo svojej dobe jedinečná. Obsahom a významom vynikajú aktivity v malej a od okolitého sveta izolovanej obci Sovinec. Tá sa v priebehu 70. – 80. rokov minulého storočia stala významným centrom česko-slovenskej neoficiálnej kultúry.

100 rokov rozhlasového vysielania v Československu / 4. 5. – 31. 8. 2023

Výstava okrem pripomenky významných rozhlasových udalostí ukazuje aj vysielaciu a prenosovú techniku a predstavuje rozhlas nielen ako inštitúciu so storočnou tradíciou, ale zároveň ako moderné verejnoprávne médium.

Galéria mesta Bratislavy (GMB) – Mirbachov palác

Františkánske nám. 11
www.gmb.sk

Otvorené:
utorok, štvrtok – nedeľa 11:00 – 18:00
streda 13:00 – 20:00, pondelok zatvorené

Pozri, Prešporok! Od grafickej veduty k fotografickým pohľadom / 19. 4. – 3. 9. 2023

Výstava predstavuje rôzne spôsoby zobrazovania mesta Prešporka – dnešnej Bratislavy v dielach umelcov stredoeurópskeho okruhu. Jednotlivé diela sprevádzajú diváka od grafických vedút, kresieb, akvarelov a olejomalieb až po fotografiu; od prvých zobrazení v roku 1563 až po rok 1918. Kurátorky: Lucia Almášiová a Patrícia Ballx.

Sprievodné podujatia:

16. 7. 2023 (nedeľa) o 15:00 – **Na skok do výstavy**; s lektorkou GMB (bez objednania sa vopred).

16. 8. 2023 (streda) o 18:00 – **GMB kurátorský sprievod**; s kurátorkou Luciou Almášiovou (bez objednania sa vopred).

Grafický ateliér – linoryt: Bezplatný samoobslužný priestor pre deti aj dospelých

Od marca do konca roka 2023 v čase otváracích hodín galérie

Vyskúšajte si techniku linorytu, kreslite, ryte a tlačte, domov si odnesiete vlastnú grafiku. Inšpirujte sa v stálej expozícii Grafické kabinety. Vstup do Ateliéru je zadarmo počas otváracích hodín a kreatívne dielne sú pripravené pre najmladších, ale aj dospelých. Vstup voľný.

Iné podujatia:

12. 7. 2023 (streda) o 21:00 – **Letné soirée: Erupcia lásky**; letné open air kino na nádvorí GMB. Film režisérky Sary Dossy nielen o vybuchujúcich sopkách, ale aj o dynamike unikátneho vzťahu Katie a Mauriceho Krafftových, svojráznych vedcov-vulkanológov (CA/USA, 2022).

16. 8. 2023 (streda) o 21:00 – **Letné soirée: Služobníci**; letné open air kino na nádvorí GMB. Film Ivana Ostrochovského o dvoch študentoch kňazského seminára v totalitnom Československu (SK/CZ/RO/IE, 2020)

GMB – Pálffyho palác

Panská 19
www.gmb.sk

Otvorené:
utorok, štvrtok – nedeľa 11:00 – 18:00
streda 13:00 – 20:00, pondelok zatvorené

TOTO! je príbeh ilustrácie / 4. 5. – 15. 10. 2023

Výstava v kurátorskej koncepcii Miloša Koptáka, Márie Rojko a Idy Želibskej v spolupráci s TOTO! je galéria. Viac na s. 26.

Ľ. S. (de)materializovaná / 18. 5. – 8. 10. 2023

Výstava predstaví textilnú výtvarníčku LUBU SAJKALOVÚ, ktorej dielo sa predčasne uzavrelo a tvorba sa nestačila plne rozvinúť. Kurátorky: Daniela Čarná a Petra Hanáková.

Sprievodné podujatie:

13. 8. 2023 (nedeľa) o 15:00 – **Na skok do výstavy**; s lektorkou GMB (bez objednania sa vopred).

Galéria Nedbalka

Nedbalova 17
www.nedbalka.sk

Otvorené: utorok – nedeľa 13:00 – 19:00
V minulých vydaniach sme chybne uviedli, že vstup do galérie je zdarma.
Ospravedľujeme sa galérii aj návštevníkom.

Zátišia zo zbierky Galérie Nedbalka / 7. 6. – 17. 9. 2023

Výstava predstavuje žáner zátišia v kontexte slovenskej výtvarnej moderny. Jej cieľom je poukázať na formálnu pestrosť tohto žánru, ako aj na jeho schopnosť reflektovať sociálny, historický a kultúrny kontext či riešiť duchovné problémy. Kurátorka: Alexandra Kočišková.

Galéria Slovenského rozhlasu

Mýtna 1
www.rtvs.sk

Otvorené:
pondelok, utorok, štvrtok, piatok 12:00 – 17:00,
streda 13:00 – 18:00

Nikdy nevystavené / 17. 5. – 25. 8. 2023

Výstava výnimočných diel starého a súčasného umenia, ktoré neboli vystavené ani publikované a ani sa nenachádzajú v zbierkach štátnych inštitúcií. Kurátori: Martin Šugár, Ivan Jančár.

Galéria Statua

Pálffyho palác, Zámocká 47
www.galeriastatua.sk

Otvorené:
pondelok – nedeľa 14:00 – 18:00,
okrem sviatkov

Hliny plní / 28. 6. – 26. 7. 2023

Výstava so zámerom znovunadviazania spolupráce medzi slovenskou a českou keramickou scénou. Prostredníctvom výberu takmer dvoch desiatok vystavujúcich autoriek a autorov ponúka aktuálny extrakt súčasnej tvorby pohybujúcej sa v médiách keramiky a porcelánu.

Galéria ÚLUV

Obchodná 64
www.uluv.sk

Otvorené:
pondelok – piatok 12:00 – 18:00
vstup voľný

Tradícia netradične: Prírodné pletivá / 27. 4. 2023 – 12. 1. 2024

Druhá časť výstavného cyklu ÚLUV-u predstavuje fenomén prírodných pletív – prútie, luby, korieňky, slamu, šúpolie, pátku a ďalšie traviny. Dizajn úžitkových predmetov od muzeálnych zbierok cez súčasnú tvorbu s pohľadom do budúcnosti. Kurátor: Tibor Uhrín

Múzeum dopravy STM

Šancová 1/a
www.stm-ke.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 17:00 (posledný vstup 16:30),
pondelok zatvorené

Na dvoch kolesách / 11. 7. – 31. 10. 2023

Unikátna zbierka modelov bicyklov Žilínčana JÁNA TRULÍKA obsahuje 126 kusov mini bicyklov rôznej mierky, ktoré sú dielom rozličných výrobcov – od špecializovaných firiem až po domorodcov žijúcich v kubánskom pralese. Zbierka modelov prinesených z mnohých krajín sveta je dokonca zapísaná aj v slovenskej Guinnessovej knihe rekordov.

Mosty na Dunaji / 14. 5. 2022 – 30. 8. 2023

Výstava fotografií na peróne približuje prostredníctvom súčasných i dobových fotografií a kresieb dopravu cez rieku Dunaj na slovenskom úseku v historickom priereze od 19. storočia do súčasnosti. Vznikla v spolupráci s Múzeom mesta Bratislavy, SNM – Historickým múzeom, Podunajským múzeom v Komárne, Mestským múzeom v Štúrove, TA SR, s fotografom Miroslavom Pokorným a ďalšími prispievateľmi.

Múzeum mesta Bratislavy (MMB) – Antická Gerulata

Gerulatská 7, Rusovce
www.mmb.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 18:00
(posledný vstup 17:30)

Gerulata na hraniciach Rímskej ríše / 1. 4. – 31. 10. 2023

Expozícia predstavuje vývoj rímskeho vojenského kastelu Gerulata na území dnešnej mestskej časti Bratislava-Rusovce v priebehu prvých štyroch storočí. Okrem pracovných dní vojakov približuje aj sociálne zloženie a činnosť obyvateľov a obyvateľiek civilnej osady i vzdialenejšieho zázemia. Od apríla 2023 sa v expozícii nachádza aj interaktívny virtuálny 3D model tábora. Kurátorská koncepcia: Jaroslava Schmidtová, Ľudovít Mathédesz.

MMB – Apponyiho palác

Expozícia vinohradníctva, Radničná 1
www.mmb.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 18:00
(posledný vstup 17:30)

Ľudia a mesto. Dejiny Bratislavy / 22. 9. 2022 – 31. 7. 2023

Výstava komunikuje návštevníkovi obraz mesta a jeho obyvateľov od konca 13. storočia po 90-te roky 20. storočia. Kurátorka: Elena Kurincová.

MMB – Hrad Devín

Muránska 10, Devín
www.mmb.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 19:00
(posledný vstup 18:15)

Hrad Devín v 13. – 20. storočí

Prostredníctvom viac ako 300 archeologických nálezov z Hradu Devín prezentuje výstava stavebný vývoj hradu, jeho majiteľov a najvýznamnejšie udalosti, ktoré sa v Devíne odohrali. Expozícia je umiestnená v atraktívnych priestoroch hradného skalného brala.

História nie je otrava. Hovoria Dunaj i Morava

Výstava predstavuje významné momenty hradu Devín od praveku až po novovek. Spoznajte 7 000-ročnú históriu tejto výnimočnej lokality a osobnosti, ktoré formovali jej charakter.

Podujatia:

14. 7. 2023 (piatok) o 19:30 – **Sun(DJ)set – Isobutane**; atmosféra Hradu Devín pri západe slnka s multižánrovým elektronickým producentom.
5. 8. 2023 (sobota) o 10:00 – **Hradné hry na Devíne: Rytieri na Devíne**; spoločenstvo TOSTABUR priblíži históriu hravou a zábavnou formou.
11. 8. 2023 (piatok) o 19:00 – **Sun(DJ) set – Bulp** (Samo Štefanec).
18. 8. 2023 (piatok) o 18:30 – **Tribute to Freedom – Pocta slobode**; koncert s podtitulom Všetko najlepšie, legendy! Vystúpia: Olympic, Peter Lipa a Band, Ján Lehotský a Pavol Hammel.
26. 8. 2023 (sobota) o 19:00 – **Piknik na Devíne**; príďte si vychutnať západ slnka nad sútokom dvoch riek z pohodlia vašej piknikovej deky.
2. 9. 2023 (sobota) o 10:00 – **Hradné hry na Devíne: Živá história**; so skupinou historického šermu Ursus.

MMB – Stará radnica

Expozícia dejín mesta, Primaciálne nám. 3
www.mmb.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 18:00,
(posledný vstup 17:30)

Z depozitára. Úlomok pláštá rakety Kažuša / 1. 6. – 31. 7. 2023

V roku 1986 získalo Múzeum mesta Bratislavy do svojich zbierok kúpou od súkromného zberateľa silne skorodovaný železný predmet, ktorý bol značne poškodený explóziou. Podľa informácií od predchádzajúceho majiteľa bol predmet identifikovaný ako torzo vybuchnutej delostreleckej nábojnice väčšej ráže z obdobia druhej svetovej vojny. Kurátorská koncepcia: Vladimír Krajčovič. **Nádvorie Starej radnice**

Z depozitára. Maximiliánova fontána / 1. 8. – 30. 9. 2023

Renesančnú fontánu dal ako dar mestu v roku 1572 postaviť uhorský kráľ Maximilián. Jej autorom je rakúsky kamenár Andreas Luttringer. Na vrchole fontány je socha kráľa Maximiliána, ktorý je zobrazený v rytierskom brnení, držíac štít s erbom Uhorského kráľovstva. Na origináli sochy prebieha reštaurovanie. Kurátorská koncepcia: Michal Augustovič. **Nádvorie Starej radnice**

Cesta (z) mesta. Ako sa mení zázemie Bratislavy / 22. 4. – 1. 10. 2023

Počas uplynulého štvrtstoročia došlo v zázemí hlavného mesta k najvýznamnejšej sociálno-priestorovej transformácii v novodobých dejinách Slovenska. Vybudovalo sa tu viac ako 50-tisíc nových bytov a populácia sa rozrástla o veľkosť Žiliny alebo Prešova. Výstava sa pokúša zachytiť tieto komplexné a mnohovýrobné procesy najmä prostredníctvom tematických máp, vizualizácií a interaktívnych modelov. Kurátorská koncepcia: Pavel Šuška, Martin Šveda.

Výstavná sieň

Podujatia:

15. 7. 2023 (sobota) o 9:00 – **Raňajky na Radničnej veži**; prídte si užiť rannú kávu a malé občerstvenie s výhľadom na niektorú z dvoch veží a potom nahliadnuť do jej histórie, ako vyzerala v minulých storočiach. Tiež nazriete do kancelárie významného archívára Ovidia Fausta.

18. 7., 25. 7., 1. 8., 8. 8. a 22. 8. 2023 (utorok) od 18:15 do 19:30 – **Šermiarske utorok na nádvorí Starej radnice** so skupinou historického šermu Manu Forti.

19. 7. a 2. 8. 2023 (stredy) o 17:30 – **SPOILER: Michalská veža po obnove**, kurátorská prednáška.

26. 7. a 16. 8. 2023 (stredy) o 17:30 – **SPOILER: Michalská veža ako súčasť mestských hradieb**.

27. 7. (štvrtok) o 17:30 – **Zaniknuté miesta bratislavského industriálu**; komentovaná prechádzka s humánnym geograфом Pavlom Šuškom a historikom architektúry Petrom Szalayom. Miesto stretnutia: Kmeťovo námestie.

5. 8. 2023 (sobota) 9:00 – **Raňajky na Michalskej veži**; prídte odštartovať víkend raňajkami s výhľadom na mesto z ochoze Michalskej veže a prejsť sa jej interiérom ešte skôr, ako v ňom bude nainštalovaná nová výstava.

14. 8. – 18. 8. 2023 – **Bratislavská kronika – denný letný tábor**; základňou bude Stará radnica, odkiaľ sa budú navštevovať iné múzeá. Viac info: www.mmb.sk

22. 8. 2023 (utorok) o 10:00 – **Metodický deň pre pedagógov/ pedagogičky**;

Miesto: Faustova sieň, Stará radnica, registrácia: zuzana.zahradnickova@bratislava.sk. Vstup zdarma

24. 8. 2023 (štvrtok) o 17:30 – **Bratislava počas vypuknutia SNP**; komentovaná prehliadka s kurátorom MMB Vladimírom Krajčovičom. Miesto stretnutia: Hodžovo námestie.

MMB – Dom U dobrého pastiera, Expozícia hodín

Židovská 1

www.mmb.sk

Otvorené: od 1. 4. do 15. 10.
štvrtok – nedeľa 11:00 – 18:00
(posledný vstup 17:30)

Malebný rokokový dom v podhradí. Dom U dobrého pastiera farebne a architektonicky výrazne pôsobí ako rozprávkový dom, postavený v rokoch 1760 – 1765. Pôvodne bol súčasťou zástavby podhradia. Pri rekonštrukcii objektu pred realizáciou Expozície hodín MMB bol interiér prispôsobený výstavným účelom.

Podujatia:

21. 7. 2023 (piatok) o 20:00 – **Hodinový set: Transmisia**; DJ set, v ktorom sa spája hyperpop, cringecore, hardcore do jedinečného mixu.

18. 8. 2023 (piatok) o 20:00 – **Hodinový set: DJ SPACER**.

MMB – Pamätný dom Johanna Nepomuka Hummela

Klobučnícka 2

www.mmb.sk

Otvorené:
utorok – piatok 10:00 – 18:00,
sobota – nedeľa 11:00 – 18:00 (posledný vstup 17:30)

Expozícia o živote a diele skladateľa J. N. Hummela

Dielo J. N. Hummela (1778 – 1837) je prezentované v renesančnom záhradnom domci. Nachádza sa tu kolekcia hudobných nástrojov z jeho pozostalosti a ukážky notových záznamov jeho diel.

Rakúske kultúrne fórum

Hodžovo nám. 1/A

www.rakuskekulturneforum.sk

Otvorené:
pondelok – piatok 9:00 – 17:00

Intimita vecí / 29. 6. – 28. 8. 2023

Obrázkové príbehy ANDREY PERNEGR majú charakter denníka. Inšpiratívna figuratívnosť v jej maľbách predstavuje abstraktné, osobné metafory úspešného dňa. S ľahkosťou, bez štýlov a tiež starostlivo zachytáva veľmi osobné vnímanie, nadšenie pre dané prostredie.

slávica

Laurinská 19

www.slavicadesign.com

Otvorené:
pondelok – nedeľa 11:00 – 20:00

Herbacea / 27. 4. – 30. 9. 2023

Rastlinná výstava MIRY PODMANICKEJ predstavuje výber zo širšieho cyklu Herbarium, tvoreného niekoľko rokov zbieraním, lisovaním a postupným dokresľovaním a prešivaním rastlín na formát A4. Rastliny autorka hľadá vo svojom okolí, v Bratislave či na Liptove. Niečo je výnimočne dovezené z ciest v zahraničí.

Slovenská národná galéria

Rázusovo nábrežie 2

www.sng.sk

Otvorené:
štvrtok 12:00 – 20:00,
piatok – nedeľa 10:00 – 18:00

Moderna / od 23. 6. 2023

Príbeh slovenského výtvarného umenia prvej polovice 20. storočia. Výber toho najdôležitejšieho, čo sa odohrávalo v našom umení v priebehu rokov 1890/1900 – 1948. Kurátorka: Katarína Bajcurová.

Sakrálné umenie / od 23. 6. 2023

Umenie malo v minulosti rozličné funkcie. Jednou z najvýznamnejších bola kultová či náboženská funkcia, ktorá vo vývine vizuálnej kultúry prevažovala po celé storočia. Vďaka tejto expozícii objavíte najvzácnejšie sakrálné gotické a barokové obrazy zo zbierky Slovenskej národnej galérie. Kurátori: Dušan Buran, Katarína Kolbiarz Chmelinová.

Monumentálky. Dotvorenie architektúry výtvarnými dielami / od 11. 12. 2022

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, či umenie môže byť aj prirodzenou súčasťou interiéru budovy, nie iba výsadou dokonalého sveta výstavnej sály? Monumentálky – netradičný projekt SNG s retro názvom vracia k starému zvyku umiestňovať do významných a reprezentatívnych stavieb umelecké diela. Kurátorka: Alexandra Kusá.

Biblioman. Krásna kniha a dizajn knihy zo zbierky Igora Gazdika / od 23. 6. 2023

Kedysi bytová knižnica v paneláku, dnes expozícia v galérii. Niekoľkotisícová knižná zbierka a historika umenia, knihovníka a bibliofila Igora Gazdika. Kurátorka: Viera Kleinová.

Prológ. 12 farieb reality / 11. 12. 2022 – 31. 12. 2023

Novými priestormi SNG vás prevedie dvanásť tematických výstavných situácií. Uvidíte diela starého, moderného aj súčasného umenia vo vzájomných dialógoch a viac či menej prekvapivých vzťahoch.

Kurátori: Lucia Gregorová Stach a Dušan Buran.

Slovenské národné múzeum (SNM) – Prírodovedné múzeum

Vajanského nábrežie 2

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem pondelka 9:00 – 17:00

(posledný vstup 16:30)

Stále expozície:

Zázrak prírody – Človek v čase a priestore

Zázrak prírody – Klenoty Zeme

Zázrak prírody – Biodiverzita Zeme

Zázrak prírody – Biodiverzita Slovenska

Zázrak prírody – Príbeh života na Zemi

„... napísal som báseň...“ / 26. 1. 2023 – 31. 7. 2024

Pamätná výstava pri príležitosti 200. výročia narodenia spisovateľa I. Madácha. Kurátori: Gabriella Jarábik, Mihály Praznovszky.

Jiří Kroha. Od moderny po socialistický realizmus / 20. 4. – 10. 9. 2023

Výstava o živote a diele významného maliara, dizajnéra a architekta, okrem iného aj autora projektu sídliska Nová Dubnica.

Podujatie:

15. 6. – 13. 11. 2023 (každý pondelok) 15:00 – 17:00 – **hubárska poradňa** v Objavovni SNM PM.

SNM – Archeologické múzeum

Kamperova kúria, Žižkova 12 (vstup zo Žižkovej 16)

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem pondelka 10:00 – 17:00

(posledný vstup o 16:30)

Archeológovia na stavbe Mosta SNP v Bratislave / do 1. 10. 2023

Výstava prezentuje výsledky archeologického výskumu, ktorý predchádzal výstavbe Mosta SNP.

Po stopách legionárov / 29. 6. 2022 – 30. 6. 2027

Výstava predstavuje archeologické nálezy v podobe bohato zdobenej keramiky z mohýl zo staršej doby železnej zo Žitného ostrova, keltské nálezy z Bratislavy a okolia, nálezy z doby rímskej z Bratislavy-Rusoviec.

Pre návštevníka sú pripravené aj digitálne 3D vizualizácie vybraných nálezísk a nálezov (halštatská mohyla, keltská osada a hrob Germána)

SNM – Historické múzeum

Bratislavský hrad

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem utorka 10:00 – 18:00

(posledný vstup o 17:00)

Mimmo Rotella / 21. 4. – 18. 9. 2023

Autorská výstava významného predstaviteľa talianskeho umenia 20. storočia, ktorá v predstihu otvorila 16. ročník Talianskeho festivalu na Slovensku Dolce Vitaj. Mimma Rotella prestávajú monumentálne dekoláže, ktorými sa vymedzoval voči radikálnym spoločenským zmenám, konzumu a vplyvu masmédií.

Kurátor: Simone Frittelli.

Miro Žbirka: Roky a dni / 2. 2. – 20. 9. 2023

Výstava, ktorá prišla na Bratislavský hrad z Prahy, približuje životnú dráhu „Mekyho“.

Príbeh holičskej manufaktúry / 5. 4. – 31. 12. 2023

Výstava predstavuje širokej odbornej i laickej verejnosti výroby holičskej manufaktúry po prvýkrát v rozsahu, ktorý zodpovedá takmer celej škále v Holiči vyrábaného tovaru. Návštevníci uvidia aj práce ľudových hrnčiarov, pre ktorých bola holičska produkcia dôležitou inšpiráciou.

Pozerať sa! Mariupol' / do 31. 12. 2023

Výstava o ukrajinskom meste Mariupol', zasiahnutom vojnou.

SNM – Múzeum kultúry Chorvátov na SlovenskuIstrijská 68, Devínska Nová Ves
www.snm.skOtvorené:
utorok – piatok: 11:00 – 17:00 (posledný vstup o 16:30),
sobota, nedeľa 12:00 – 17:00 (posledný vstup o 16:30)**Dejiny a kultúra Chorvátov v Devínskej Novej Vsi**

Expozícia odráža niekdajší život v Devínskej Novej Vsi a mapuje život v obci najmä v 19. a 20. storočí v rôznych blokoch, ako sú história, odievanie, duchovný život a cirkev, regrúti, práca a remeslá.

Dejiny a kultúra Chorvátov na Slovensku

Prezentácia hmotného a kultúrneho dedičstva chorvátskej menšiny na Slovensku. Sústreďuje sa predovšetkým na chorvátske osídlenie, etnické vedomie a jazyk a ľudové staviteľstvo a bývanie.

Podujatia:**Letný podvečer s komornou hudbou** – séria komorných koncertov v spolupráci s Istra Centrom.2. 7. 2023 (nedeľa) 17:00 – **Duo Cordefiato** / I. Gabrišová (flauta), M. Rodriguez Brüllová (gitara).23. 7. 2023 (nedeľa) 17:00 – **Mária Hanny** (soprán) a **Maroš Klátik** (klavír).6. 8. 2023 (nedeľa) 18:00 – **Varga Quartet Wien**.**SNM – Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku**Brámerova kúria, Žižkova 18
www.snm.skOtvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 17:00
(posledný vstup o 16:30)**Čas pravdivo beží, rozhoduje o lži / od 15. 6. 2023**

Výstava súčasných výtvarných diel s námetmi spojenými s osobnosťou S. Petőfiho.

Vymenené domovy – Felcserélt otthonok / do 31. 12. 2023

Výstava predstavuje paralelné osudy rôznych skupín obyvateľstva, ktoré sa stali obeťami násilného presídľovania rôznych skupín obyvateľstva v dôsledku politických rozhodnutí.

SNM – Múzeum kultúry karpatských NemcovŽižkova 12 (vstup – Žižkova 16)
www.snm.skOtvorené:
denne okrem pondelka 10:00 – 17:00
(posledný vstup 16:30)**Prirodzene! / 13. 5. – 30. 9. 2023**

Dela z detskej umeleckej dielne v spolupráci s karpatskonemeckým umelcom Helmutom Bistikom.

Pohľad do minulosti aj budúcnosti

Výstava o reštaurovaní zbierkových predmetov v múzeu.

SNM – Múzeum židovskej kultúryZsigrayova kúria, Židovská 17
www.snm.skOtvorené:
denne okrem soboty 11:00 – 17:00
(posledný vstup o 16:30)**Židovská plavecká revolúcia / do 31. 12. 2023**

Pokračovanie úspešného cyklu výstav o významných športovcoch židovského pôvodu. Tento raz sa výstava zameriava na úspešných plavcov a plavecký klub Bar Kochba Bratislava.

Košer – známy vs. neznámy

Výstava prezentuje pravidlá ortodoxných židovských komunít v najrozmanitejších sférach každodenného života s dôrazom na stravovanie, dietetické zásady v kuchyni a odievanie.

Stará tržnicaNámestie SNP 25
www.staratrznica.skOtvorené:
pondelok – piatok, nedeľa 13:00 – 21:00
sobota 9:00 – 15:00 a 18:00 – 21:00**Umenie v tržnici – Tape / 30. 6 – 1. 9. 2023**

Inštalácia je prirodzeným pokračovaním projektu Tube, ktorý ste mohli zažiť v roku 2021. Pripomína plávajúcu transparentnú architektúru s odkazom na urbánne utópie 60. a 70. rokov 20. storočia. Biomorfna koža je ihriskom pre zmysly. Ponúka možnosť lezenia, oddychu a objavovania.

Staromestské centrum kultúry a vzdelávaniaPistoriho palác, Štefánikova 25
www.staremesto.skOtvorené:
utorok – nedeľa 14:00 – 19:00**Trizuliakovci – príbeh umeleckej rodiny / 2. 6. – 24. 7. 2023**

Spoločná výstava troch generácií Trizuliakovcov, ktorí nasledujú umeleckú stopu svojich rodičov. Časovo je výstava vsadená do obdobia po storočníci sochára Alexandra Trizuliaka a v očakávaní jubilea výtvarníčky Evy Trizuliakovej.

Magazín in.ba nezodpovedá za zmeny v programe.

V dvojčísle uvádzame informácie, ktoré mala redakcia k dispozícii v čase redakčnej uzávierky.

Ďalšie informácie o aktuálnych podujatiach v Bratislave sledujte na:

www.bratislava.sk, www.inba.sk, a na facebookovej stránke www.facebook.com/in.ba.magazin.

Vžite si leto

KULTÚRNE

BRATISLAVSKÉ
KULTÚRNE LETO
15. 6. — 9. 9.

B
K
S

Spolu tvoríme
kultúrne mesto

www.kulturne leto.sk